

ELLENZÉK

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár,
Jókai-u. 16., I. em. Telef.: 11—09. Nyomda: Egye-
tem-u. 8. sz. Telef.: 29—23. Csekk száma 72056

ALAPITOTTA:
BARTHA MIKLÓS

Kiadótulajdonos: „PALLAS SAJTÓVÁLLALAT”
Rt. Kolozsvár. Előfizetési árak: 1 hóra 3.20 P.,
negyedévre 9.20, félévre 18.40, egy évre 36.80 P.

A Szovjet súlyos veszteségei következtében

A keleti front egyes szakaszain teljesen megszűnt a bolsevikiek minden csapatmozdulata

Egy kínai tábornok 40.000 emberével megadta magát a japánoknak
Honvédségünk páratlan hősiességgel tartja állásait a sokszoros túlerővel támadó oroszokkal szemben

A KELETI ARCVRONALON folyó nagyméretű harcokban a Szovjet színter nélküli vet tűzbe újabb erőket. A német csapatok ezzel szemben főként erőteljes elhárító harcra szorítkoznak. A Szovjet hadvezetése és jelenleg nyilván két célt tart szem előtt. Az egyik az, hogy a német csapatokat mindenütt védekezésbe kényszerítse és ezáltal megakadályozza a tömörülést, a másik, hogy egyes frontszakaszokon erős, túlsúlyban lévő erők összpontosításával a német arcvonalat benyomja. Különösen erős a szovjet csapatok támadása a Ladoga-tótól délre, mert az ott bevetett kötelek pihent és friss csapatok és közelfekvő utánpótló központokkal rendelkeznek. A német csapatok elszántan küzdenek a támadók-

kal; minden folyó-átjárót, minden falut és minden utat a végsőkig védnek.

AZ AFRIKAI német—olasz páncélos hadsereg most is kihasználta a mélyen tagolt védelmi rendszernek minden előnyét. Montgomery kötelékeinek további támadásaival szemben. Miután az előző két napon a 8. brit hadsereg 100 páncélost veszített, a tengely fegyverei újabb 20 harckocsit semmisítettek meg anélkül, hogy a brit hadseregnek sikerült volna hátravetnie, vagy átkarolnia a német—olasz erőket. Montgomery ismételtén a Rommel hadseregének déli szárnya ellen indította páncélos kötelékeinek tömegét, anélkül, hogy a britek betörhettek volna a német—olasz páncélos hadsereg vonalaiba.

nak is. Az ellenségnek nagy túlerővel megindított tömegtámadásai miatt saját veszteségeink eddigi veszteségeinknél súlyosabbak. (MTI.)

OLASZ LAPOK ELISMERŐ CIKKE A HONVÉDSÉG KITÜ- NŐ HARCKÉSZSÉGÉRŐL

RÓMA, január 19. (MTI.) A vasárnapi olasz lapok szóról—szóra ismertetik a honvédezerkar főnökének legutóbbi jelentését. A lapok a hadijelentés mellett közlik a magyar katonai körökből származó értesüléseket, amelyek szerint a bolsevisták 2 fontos ponton indítottak támadást a magyar arcvonalszakaszon. A legnehezebb

támadás január 17-én reggel kezdődött. A bolsevisták több hadosztályt vetettek harcba a magyar vonalak ellen. Tekintettel a rossz látásra, a harcokcselhárító ágyuk csak közvetlen közről tudtak lőni. Ezek ellenére igen sok szovjet harckocsit elpusztítottak. Az ellenség emberben és hadianyagban egyaránt óriási veszteséget szenvedett. A harcokban ismét kiűnt a magyar csapatok nagy harckészsege. A honvédek még akkor is továbbharcoltak, ha helyenként bekerítették, sőt elősegítették azokat az ellentámadásokat, amelyek az ellenség visszaverését és a bekerített kötelékek felszabadítását eredményezték.

A számbeli fölényt a felszerelés minőségével egyenlítik ki a keleti harcokban

BERLIN, január 19. (MTI—Interinf.) A keleti harctér előretolt pontjain súlyos és elkeseredett harcokban a német és a szövetséges csapatok vasárnap is mindenütt urai maradtak a helyzetnek. A szovjet hadvezetőség az immár két hónapja tartó támadásokban szenvedett óriási veszteségek következtében nincs abban a helyzetben, hogy valamennyi támadószakaszra új kötelékeket küldjön, úgyhogy egyes szakaszokon teljesen megszűnt a bolsevikiek minden csapatmozdulata.

A legújabb rendszerű nehézfegyverek, amelyek csak a legutóbbi hetek védelmi harcaiban kerültek először ki a harctérre, megtették kötelességüket. A bolsevikiek számbeli fölényét a felszerelés minőségének fölényével egyenlítették ki.

A Don középső folyásánál nemcsökkendő hevességgel tovább folytak a súlyos harcok, anélkül, hogy a számbeli fölényben levő bolsevistáknak helyi eredményeknél többet sikerült volna elérniük. Ezen a szakaszon egyébként vasárnap óta

ismét megélték a harci tevékenység. A német és a magyar csapatok, miután minden bekerítő kísérletet megüszítettak, ellenőrkésre sorakoztak fel. Ez az ellentámadás még folyik.

Hősiiesen küzdenek a magyar csapatok a számszerű túlerővel szemben

A honvédezerkar főnöke közli a 39. számú magyar hadijelentést: A 38. számú hadijelentésben említett betörési helyeket az ellenség emberi és anyagi erejének kíméletlen bevetésével igyekszik kitágítani. Csapatunk a számszerű túlerővel szemben hősiiesen küzdenek. Részben mozgó harcmodorunkkal súlyos veszteségeket okoztunk az ellenségnek. Saját veszteségeink szintén súlyosak. A harcok még tartanak.

Válogatott szibériai egységek rohamozzák a magyar állásokat

A keleti hadszínterén folyó nagyarányú harcokkal kapcsolatosan tegnap kiadott 39. számú magyar hadijelentéshez katonai körökben még a következő kiegészítéseket fűzték:

A szovjet hadvezetőség szombaton és vasárnap is igen nagy erőket vetett harcba a Don középső szakaszán, főként a magyar arcvonal ellen és folytatta addig elért helyi sikereinek kiaknázására irányuló erőfeszítéseit. Megállapítható, hogy a magyar arcvonal ellen intézett szovjet rohamok a harcbevetett erők anyagát és a lökések hevességét tekintve, a legnagyobbak közé tartoznak, melyeket a Szovjet egységben és egy hadműveleti területen bevetett. Az ellenség nyilván számolt a magyar csapatok vitázásával és kemény ellenállásával s ezért a támadáshoz

feltűnően sok páncélos alakulatot vont össze és az időjárás viszonyosságaihoz legjobban hozzászokott válogatott szibériai csapatait indította rohamra. A Szovjet eddigi téli hadjárataival szemben — már a tavalyi tapasztalatok alapján is — a küzdelemnek helyenként mozgó harcmodorra való átvitele mutatkozott sikeresnek és ezért a magyar csapatok is — miként a többi megtámadott arcvonal-részek védőcsapatai is — részben mozgó hadviselésre tértek át. Az elhárítás ugyanis ilyen módon sokkal rugalmasabb és erőteljesebb. Ennek immár a magyar hadsereg harci területén is mutatkozik az az előnye, hogy az ellenség veszteségei emberben és harci eszközökben egyaránt rendkívül megnövekedtek és igen súlyosak. Ez volt az oka egyébiránt az első rohamok után bekövetkezett átmeneti lankadás-

A tripoliszi arcvonal egész kiterjedésében támadják Rommel csapatait

RÓMA, január 19. (MTI—Stefani.) A 8. angol hadsereg páncélos hadosztályai általános támadást indítottak a tripoliszi arcvonal egész kiterjedésén. A hadműveletet a január 15-ről 16-ra virradó éjszaka a kiűrt olasz—német állások ellen irányuló heves tűzserégi tűz készítette elő. Az angolok ezután gyorsan nyomultak előre és behatoltak az aknamezőkre, ahol páncélos osztagaik súlyos veszteségeket szenvedtek. Harckocsihárító tűzsergélnek közben tűz alá vette az ellenséges páncélos egységeket, majd olasz—német páncélgépkocsik léptek működésbe, visszaverték a támadást és az ellenségnek jelentékeny vesztesé-

get okoztak. Az angol páncélos alakulatok január 16-án 52 harckocsit veszítettek, azonkívül bombavető repülőgépeink mintegy 100 élemiszert szállító tehergépkocsit pusztítottak el. Említésre méltó, hogy az angol repülőgépek igen csekély tevékenységet fejtettek ki a csata egén. Ez a téllenség üzemanyagutánpótlási nehézségekre vezethető vissza. A hadműveletekben résztvevő repülőgépek üzemanyag-ellátására az angolok 12 nagy gépet állítottak szolgálatba az előretolt repülőtereken. Ezek közül négy eltévedt és rakományával együtt az olasz—német vonalak mögött szállt földre. További 7 gépet a légvédelmi őrök lőttek le.

40.000 harcossal megadta magát egy kínai tábornok a japánoknak

TOKIÓ, január 19. (MTI—Stefani.) Vua-Hua-Ven kínai tábornok, egy nagy csungking-kínai hadsereg parancsnoka, 40.000 emberrel megadta magát a japánoknak. Kijelentette, együtt akar működni nagy Keletázsia felépítésén. Elmondotta, hogy elhatározására a kínai nemzeti kormány részéről az angolszászoknak küldött hadüzenet volt döntő hatással. Hadserege Santung tartomány hegyei között harcolt.

Németország megtorló légitámadásának rendkívüli hatása volt Londonban

BERLIN, január 19. (MTI.) A németek London ellen intézett megtorló légitámadása a két év előtti súlyos légitámadásokhoz hasonló erejű volt. Német katonai körök véleménye szerint a légitámadásban sokszorososan több gép vett részt, mint a Berlin elleni angol légitámadásokban. A német gépek különösen a Themze-könyökben végeztek nagy pusztításokat. A Berlin elleni vasárnap esti légitámadásnál az angolok 24 gépet veszítettek, ami annyit jelent, hogy a támadó angol gépeknek legalább 20 százaléka elpusztult.

LOBOGÓ FÁKLYAKÉNT VI- LÁGITOTTAK A LONDONBAN DÜHÖNGŐ TÜZEK

BERLIN, január 19. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda a London ellen intézett nagy légitámadásokban résztvevő egyik különútdóstitója jelenti:

Amikor a harmadik támadó hullám köztük az én gépem is, az angol főváros fölé közelített, már messziről sok lobogó tüzet figyelhettünk meg. Különösen a Themze nagy karanyarulatától nyugatra és dényugatra elterülő városrészekben láttunk sok tüzfényt. Amint közeledtünk, megfigyelhettük, hogy ezek a nagy tüzek széles körben megláthatóak

az egész területet. Az első támadó hullámok rendkívüli hatása nyilván a legnehezebb korszerű rombolóbombák, valamint sok ezer újszerű rombolóhatású gyújtóbomba alkalmazásának tudható be. Amikor támadó hullámaink gépei 21 óra körül rávetették magukat az Old-Kent-Road negyedre, már ebben a negyedben is mindenütt nagy tüzek lobogtak és szélesebben terjedtek. A visszatérés teljesen simán, minden baj nélkül sikerült. A jó látási viszonyok mellett tisztán fel lehetett ismerni London tereit és széles utvonalaát. A főváros jól el volt sötétítve, a holdfény azonban megfúszított minden igyekezetet. Visszatérésünkkor is tovább terjedtek a London középpontjában dühöngő tüzek és még sok mértéknyi távoságról is lobogó fáklyaként világítottak. Hazatérünkben újabb harcirepülőgép kötelékekkel találkoztunk. Egész éjszaka vonultak ezek a gépek bombákkal terhelve Londonban, a déli part kikötőiben és a Kelet-Angliában lévő célpontjaik felé. Sikeres támadás után a német repülő hangulata kiűnő volt annál is inkább, mert csak igen kevés gép veszett el a nagyarányú támadásban, míg az angolok ugyanezen az éjjelen Berlin elleni támadásuk során 25, jórészt négy motoros bombázót veszítettek.

Kiemelkedő kulturális esemény volt a nagyváradai írók kolozsvári szereplése

KOLOZSVÁR, január 19. (Az Ellenzék munkatársától.) Hatalmas érdeklődés mellett, zsúfolt ház előtt rendezte meg negyedik előadástját hétfőn este a vármegyei háza dísztermében a Magyar Újságírók Egyesületének Erdélyrészi Tagozata. Az előadásnak külön érdekességét adott a nagyváradai írók és újságírók vendégszereplése, továbbá Hlatky Endre dr.-nak, Nagyvárad város főispánjának, valamint Gáspár Jenő dr.-nak, a Sajtókamara igazgató-főtítkárának. Dániel Áron dr.-nak, a sajtókamara főügyészének, Árvay Árpád dr. országgyűlési képviselő, lapszerkesztőnek az előadása s végül a maximumra fokozta az érdeklődést az a körülmény is, hogy a nívós fajsúlyú irodalmi előadást keretében a legszívvel-vebb készséggel vállalt szerepet Kiss Ferenc, az országos híri kitűnő művész is, akinek szereplése magábanvéve is élményt jelentett. Ilyen körülmények között érhető tehát, ha az erdélyi újságírók negyedik előadástja a legteljesebb siker jegyében zajlott le és valóban megmozgatta Kolozsvár egész társadalmát, hogy Erdély fővárosa ezzel a nagyfokú érdeklődéssel is bebizonyítsa azt, hogy Nagyvárad és Bihar vármegye íróit és a többi vendéglátókat a legnagyobb rokonszenvvel, érdeklődéssel és szeretettel fogadja.

Már jóval az előadás megkezdése előtt hasszu kocsik és taxisorok ontották a kö-

zönséget a Vármegyei háza felé, amelynek gyönyörű díszterme és előcsarnoka csakhamar megtelt a legválogatottabb elitközönséggel, amelynek sorában az előadás előtti villámspekciók során ott láttuk Kolozsvár katonai és polgári társadalmának, valamint hatósági képviselőinek színe javát. Megjelent dálnoki Veress Lajos altábornagy, hadtestparancsnok is, Fónagy János vezérkari ezredes, az erdélyi hadtest vezérkari főnökének s a hadtestparancsnokság több magasrangú katonatisztjének társaságában, eljött Inczédy-Joksmán Ödön dr. főispán, Keledy Tibor dr. polgármester, Boga Alajos dr. kanonok, pápai prelátus, Kiss Elek dr. unitárius püspökhelyettes, továbbá ott láttuk az Erdélyi Párt képviselőit, Kolozsvár nőegyesületeinek elnököit s általában kolozsvári társadalmunknak csaknem valamennyi reprezentánsát. Ugyanakkor örömmel jegyezzük fel, hogy megjelentek az előadáson néhányrai tisztja, finom szórakozásra az orosz határtól hazakerült sebesült honvédek is és a legteljesebb összhangban vegyültek el a Vármegyei háza dísztermének elegáns nézőterén a legkülönbözőbb társadalmi rétegbeli családok. És ez adta meg a negyedik újságírói előadástnak is azt a valóban közvetlen, kedves, meleg, családi hangulatát, amely végig uralkodott az egész műsoros est folyamán a nézőtér.

Hlatky Endre dr. főispán és a nagyváradai írók előadása

A nívós műsort Finta Zoltán író és lapszerkesztő megnyitó beszéde vezette be. Meleg szavakkal üdvözölte Nagyvárad és Bihar vármegye íróit és szellemi életének vezetőit, akik szeretettel jöttek Kolozsvárra, hogy az előadást keretében bemutatkozzanak a kolozsvári közönségnek. — Két királyváros adott találkozót ezen az estén — mondotta bevezetőjében Finta Zoltán — Szent László király Nagyváradjának írói jöttek el Mátyás király városába és mi kolozsváriak az igazságos Mátyás király szellemében magyar szívvel, magyar lélekkel fogadjuk és köszöntjük őket.

A rövid megnyitóbeszéd után Hlatky Endre dr. Nagyvárad város főispánja lépett a pódiumra és gyönyörűen felépített tartalmas, tömör előadásában bemutatta „Nagyvárad három bukását”.

— Erdély nagy szentjének, Szent Lászlónak városából jöttünk — mondotta. — Köszönjük, hogy meghívtak minket ide. Én külön is megemlítem a vármegyei háza kapuját, mert 1940 szeptemberének dicsőséges napján ez volt az első kolozsvári ház, ahová betértem. Városomról fogok szólni. Ezután Nagyvárad három nagy bukásáról. — Ezután Hlatky Endre dr. főispán városa iránti igaz szeretettel és a nagy történelmi távlat pontos áttekintésével vázolta Biharmegye fővárosának, Nagyváradnak a hosszú évszázadokon keresztül vívott gigászi harcát a tatárokkal, a délről reátrő törökökkel és legutóbb pedig a régi világháború végeztével, a délkelet felől beözönlő románokkal szemben. Erről a három gyászos bukásról emlékezett meg és ugyanakkor kiemelte a három tragikus bukásnak a tanulságait is, hogy azt örökre megőrizzük magunkban. Örökre emlékezzünk arra — mondotta Nagyvárad főispánja —, hogy az a közület követi el a legnagyobb ostobaságot, amelyben mindenki okosabb akar lenni a másikkal, ami által fejtelenség, kapkodás és szófecsérlés keletkezik, de cselekedet csak elkerül. Hogy pedig jövő nemzedékünk elkerülhessék azt a korszakot, ami ilyen szomorú tanulságokat adott, oktassuk őket írással, szóval és tettel. Nyitott szívvel, állig fegyverben, de szeretettel és

atyai intéssel. Az Ursten a bajból való kiemelkedést nem adja ingyen. Meg kell azért küzdeni, meg is kell halálni. Sem a küzdelemben, sem a halálban ellanyhulni nem szabad.

A lelkes, melegséggel, meggyeléssel és hosszantartó tálpassal fogadott tartalmas, szép előadás után Béteky László nagyváradai költő és hírlapíró szavalt el néhány finom költeményt legutóbb megjelent nagysikerű verseskötetéből. A tehetséges, fiatal nagyváradai költő, aki annak idején a kolozsvári Ellenzék szerkesztőségében kezdte meg pályafutását, őszinte meglepetést keltett és megérdemelt sikert aratott „Jóság”, „Mindörökre” és „Paraszt” című igazán finom hangulatu, gondolatdus, szép költeményeivel. A tehetséges fiatal költőt melegen ünnepelte a zsúfolt nézőtér közönsége.

Ezután Tabéry Géza, a kiváló nagyváradai író és kitűnő újságíró előadása következett. A vérbeli, rutinos szerkesztő és újságíró meglátásával és a jó író szervirozásában olyan témát ragadott ki az elmúlt idegen uralom két évtizedéből, amely minden erdélyi magyar szívét és agyát megmozgatta. Keserű humoru, szatirikus írásból és előadásából egyszerre premier-planban varázsolódott elő az elmúlt évtizedek kisebbségi magyar újságírásának egész keresztmetszete. Ott láttuk magunkat a régi redakciókban, amikor egyre-másra kellett értesülnünk a szomorubb-nál-szomorubb eseményekről, a szívvel-lelket örlő idegen uralom tobzódásáról és keserű szájjal ferdíteni kellett a tényeket, hogy egy-egy szívbemarkoló esemény, az erdélyi magyarságot fájón sebző esemény mégiscsak eljusson az olvasóhoz. Férfitve, igazságtól virágnyelven kellett értekeznie sajtónak és közönségnek és mégis-mégis elkövetkeztek a lapbetiltások és a többi szomorú esemény, amelyeknek mind tannai voltunk.

Megragadóan markáns szatírával varázsolta elő előadásában Tabéry Géza ezt a letűnt korszakot s érthető, ha nagysikerű előadásával mindnyájunk szívéhez szölt. A közönség őszintén és melegen ünnepelte a kiváló nagyváradai író.

Gáspár Jenő dr. előadása a „Névtelen újságíró”-ról

Az Országos Sajtókamara igazgató-főtítkára, Gáspár Jenő dr. lépett ezután általános ünnepés közepette a pódiumra. Miről is tarthatott volna jellegzetesebb, markánsabb előadást sajtókamaránk ro-

konszenzes főtítkára, mint — a sajtóról és annak munkásáról, az újságíróról. Megkapott színekkel, lélekkel fakadó melegséggel vázolta a magyar sajtó történetét, áttekintést adott az elmúlt évszázad leg-

számottevőbb korszakairól, a magyar újságírás fénykoráról és különböző fejlődési fokozatairól. Mindezt olyan felkészültséggel s annyira könnyed, színes előadásban tárta fel, hogy minden mondatá-

Kiss Ferenc a pódiumon

Kiemelkedő eseménye volt ezután az előadást Kiss Ferencnek, az országos híri művésznek, a Nemzeti Színház örökös tagjának szereplése, akit már a pódiumra lépésekor viharos lelkesedéssel ünnepelte a közönség. Dsida Jenő „Psalmus Hungaricus” című hervadhatatlanul szép, örökéletű költeményét adta elő Kiss Ferenc olyan művészi tökélyvel, annyira mélységes, férfias erővel és lendülettel, olyan igaz és legbensőbb, szívből, lélekből fakadó átérzéssel, hogy a korán elhunyt fiatal költőnek lélekbeáramlóan hatalmas magyar hitvallása, magyar szövege még az előadás után is ott élt, ott zokogott a szívekben. A hatalmas költemény elhangzása után kirobbanó, forró lelkesedéssel percekig zugott a teps a nézőtér s a közönség a legmelegebb szeretettel ünnepelte ezt az istenadotta nagy művészi színdarabot. Kiss Ferencet.

Szünet után, a műsor további részében Daróczy Kiss Lajos, a jónévi író, a „Nagyvárad” szerkesztője olvasta fel „Első éjszaka” című megrázóan drámai hangulatu elbeszélést. A jó újságíró és szerkesztő éles szemével s a közvetlen, keresetlen stílusú író tollával írta meg első nagyváradai tragikus éjszakájának élményeit, annak az éjszakának, amelyet az idegen uralom alatt a nagyváradai börtönben töltött s melynek sötét emléke mindig szomorú élményként marad meg a lélekben. A szerkesztő is jól felépített elbeszélés, komor tónusával s mégis közvetlen hangjával megtalálta az utat a közönség szívéhez. Sikerét a közönség hálás és forró tapsai igazolták.

Dániel Áron dr., a sajtókamara főügyésze, a „Magyar nemzet öncélusa” címen tartott magvas, tartalmas, értékes előadást, amelynek keretében társadalomtudományi felkészültségével boncolta a legégetőbb magyar kérdést és annak elma-

val, minden gondolatával fokozni tudta az előadása iránti érdeklődést. Szólott az erdélyi magyar újságírók gyönyörű munkájáról, akik a kisebbségi sorban emberfeletti végeztek s egy pillanatra sem feledkeztek meg arról, hogy magyarok és hogy mi a kötelességük.

Előadásának vezérszólását keserű rezignációval kísérte végig minden volt erdélyi kisebbségi újságíró, de nemcsak a szakmabelieket érintette szíven, hanem hallgatóközönségének is a lelkében maradt. Előadásának végén melegen ünnepelte a zsúfolásig megtelt díszterem közönsége Gáspár Jenő dr.-t.

radhatatlanul fontos tanulságait. Értékes tanulmányát megértő szeretettel fogadta a közönség.

Ezután Páka Jolán, a kolozsvári Nemzeti Színház tehetséges, kedves és rendkívül rokonszenves művésznője énekelt két áriát a „Lakmé” és a „Hunyadi László” című operából. Színesen, csillogóan zengő meleg hangja igazi élmény volt. Ugy a Lakmé eszengettyűárával, mint a Hunyadi László gyönyörű áriájával igaz zenei élvezetet szerzett a zsúfolt ház közönségének, amely forrón és melegen ünnepelte zongorakísérfőjével, a tehetséges, ifj. Jodál Gábor dr.-tal együtt.

A nívós műsor utolsó számaként Árvay Árpád országgyűlési képviselő és lapszerkesztő tartott rövid, tömör, rendkívül frappáns és tanulságos előadást Biharmegye és Nagyvárad szellemiségéről. Bihar és Nagyvárad — mondotta Árvay Árpád — hid Erdély és az anyaország között s ennek a hidnak minél erősebbnek, minél időtállóbbnak kell lennie, hogy ezen át fogjon kezet az egyetemes magyarság és ennek a hidnak a pillérein épüljön fel az eljövendő egységes boldog Magyarország. Előadását zugó tapsvihar jutalmazta.

Befejezésül sem mondhatunk mást, mint amit beszámolóink elején tárgyalgosan megállapítottunk. A nagyváradai írók és a többi vendégek kolozsvári vendégszereplése nemcsak nívóban és irodalmi értékben nyújtott szépet, értékeset és maradandót Kolozsvár közönsége számára, de ez az előadást közvetlen, kedves, meleg és családi hangulattal talán egy kicsit bent is maradt a zsúfolt nézőtér közönségének szívében. S annak emlékét és hangulatát bizonyára mindenki meg is őrzi.

(g. a.)

Rendes bíróság elé utalták Miron Pantilimon romániai szökött fegyenc-betörő bűnügyét

KOLOZSVÁR, január 19. Az Ellenzék munkatársától.) Részletesen beszámoltunk tegnap arról a rögtönítélő bírósági tárgyalásról, amelynek vádlottja Miron Pantilimon 43 éves romániai szökött fegyenc volt.

Kihallgatása alkalmával elmondottá a vádlott, hogy a nagyszabású fegyverházból 1942 karácsony szombatján szökött meg. December 27-én Kolozsvárra érkezett, kiemelt a Törökvágáshoz egy tanyára, ahol azután felütötte tanyáját és egész kolozsvári tartózkodása alatt egy számkakazalban töltötte az éjszakákat.

Szűveszter éjszakáján betört a Krizbai-utca 58. szám alatti házba.

Először a pincébe hatolt be, majd az egyik lakásba és onnan ruhaneműket és vetyeményt vitt el. Hajnalban a Kajántói-ut tājékán lakó cigányoknak eladta a szákmányt 12 pengőért.

Elmondotta továbbá, hogy ezenkívül még több lopást és betörést követett el.

de nem emlékszik pontosan a napra. Az egyik éjjel hosszas kóborlás után a Holdvilág-utcaiban tört be egy házhoz és a pincéből alnát lopott.

A vádlott kihallgatása után Vargá Rózsa, Tunyogi Lajosné, Székely Gyuláné és Zalányi Miklósné sértetteket hallgatta ki a törvényszék.

Azután Bardóczy Jenő államrendőrségi detektívet hallgatta ki a törvényszék, aki ismertette a vizsgálat lefolytatását. Elmondotta, hogy a vádlottat a Hadak-náján egyik kocsmában

igazolásra szökött fel egy rendőr s miután nem tudta igazolni magát, előadott a rendőrségen.

A rendőrségi kihallgatás alkalmával beismerte a vádlott — mondotta Bardóczy Jenő —, hogy

több betörést és lopást követett el. A nyomozás során a vádlottal a bünesetek színhelyét végigjártatták, az eseményeket perceről-percere megállapítva, leszógezték, hogy a betöréseket az elsőítés ideje alatt követte el.

Elmondotta továbbá, hogy a vádlott a nyomozás során azt a kijelentést tette, hogy nyomora miatt követte el a bűncselekményeket. Munkát keresni nem mert, félt, hogy mint határátlépőt letartóztatják.

Kihallgatva ezután a törvényszék Napendruck Kálmán dr. és Cseke Pál dr. törvényszéki fogházorvosokat, akik elmondották, hogy a vádlott teljesen egészséges, épelméjű és akaratainak teljesen ura.

Ezután az ügyész indítványára a törvényszék ismertette a rögtönítélő bíróságról kiadott rendeletet, majd a vádbeszédre került sor. Az ügyész beszédében leszógezte, hogy a vádlott kétségkívül bűnössége bebizonyosodott és kérte a négyrendbeli betörés megállapítását.

Dr. Ságk Károly hivatalból kirendelt védő az ügynek a rendőrség elé való átutalását kérte. A bíróság fél 11 órakor berekesztette a tárgyalást és ítélethozatalra vonult vissza.

A törvényszék 11 órakor hirdette ki végzését, melynek értelmében

Miron Pantilimon ügyét a rendes bíróság elé utalták.

Bomba az író küszöbén

Írta: PARAJDI INCZE LAJOS

A hírközlő ügynökségek egészen röviden és mellékesen adták tudomására a világnak, hogy bomba robbant Jean Giono francia író küszöbén. Pedig ez a hír éppen annyira megrázó, mint templomok és kórházak bombázása. Az író, aki éberen vigyázva áll ma is szellemi öröhlény a francia sors fölött, amikor az államférfi és katoná nem bizonyult elég erősnek a végzet feltartóztatására — bombát kapott hálából. Egy kis ház szétvetetett ajtónyílása tátong vádolón a világ felé arról az eltévelyedésről beszél, amelyben ma a francia nép vergődik, a maga útját és a maga helyét keresve. Valahol megfogamzott a sötét szándék, egy ismeretlen fekete kéz elhelyezte a robbanóanyagot és meggyújtotta a kánócot. De aki tudja, milyen fészkek-ből ropognak fel az ilyen véres cselekedetek, elrettenve, a döbbenet hangján szól róla.

A Giono ajtajából felcsapó füstoszlop mint égig érő felkiáltójele, a fegyverzaj közepette is figyelmeztet mindenkit: itt valami helyrehozhatatlan tévedés történt; egy bukott hatalom gyermekei az önvád és elkecserezés pillanatában halálra keresik, ki a bűnös, ki a felelős. És az író ellen emelnek vádat, aki napi politikát soha nem üzött, kiáltványt soha nem intézett a néphez, szavazatot soha nem kért tőlük, parancsolni sem akart, hatalmat nem kívánt magának. Csupán csak írt. Igaz: az írás, az igazi írás ma figyelmet és figyelmeztetést jelent. De az író sohasem maga körül topog, a tegnaptól a mántól kereszttől a holnapig számíthatja az eshetőségeket; az író messze századokba tekint vissza és sok emberöltőbe kémlel be előre. Az író emelkedett szellem magaslatairól néz körül s ezért messzire lát. Az író örüllója és vezeklője népének; övé a felelősség és a fájdalom. Ő nem tud bukott miniszterekkel felkerekedni és más földrészre menekülni. Ő nem tud a politika játékaival vigasztalódni és vigasztalni. Neki minden fáj: a francia nép megtörtetése is, megosztása is, testvérharc is, szellemi zűrzavara is. Örömeivel elvonul, fájdalommal magányban marad; nem viszik át diadalkaput alatta, de a város falainál sem zokog nyilvánosan. Az író mélyen a lelkében és messze időkbe kapcsolódva, földbe ölelkezve éli tudatosan a nemzet életét.

Giono esetében nem egy francia szellemi ember, hanem az író, minden nép mindenkor írója kapott figyelmeztetést arról, milyen eszközökkel válaszolhatnak a lelkiismeret és felelősségérzet szavára, a küldetésstudattal vállalt nehéz munkára. Amikor egy nép élete megzavarodik, a tömeg felszított indulata könnyen a szellemi örüllók ellen fordul, éppen azok ellen, akikben még utolsó mentsége lehetne. A történelem gazdag választékban szolgál példákval erre, a Gracchus-testvérrel gróf Tisza Istvánig. A macedón király „vad” katonái Thébában nem bántották a költő házat, mert tisztelték a szellemi erőt, a lélek szépségeinek tekintélye volt előttük. Ma bombát helyeznek az író ajtajába, mert ma felvilágosult és művelt világot élünk. A véletlen gunyos játéka, hogy ez a sors éppen annak az íróknak jutott osztályrészül, aki csendes munkában, művészi alkotásban, a szervezett könyvtérjesztés dobpergése nélkül, szerény magányában, egyszerű életvitelle mellett is talán legtöbbet tett az alapjában megrendített francia életérzés új gátkötése érdekében. Ő látta meg a francia nép és a francia föld egykori szoros kapcsolatának meglazulásában rejülő végzetes veszedelmet. Ő mutatott meggyőzően vissza az élet gyökereihez: földre, állatra, terményre. Porlepett életesszéményeket állított ragyogó tisztaságban népe elé. Hűsé-

get hirdetett, hűséget a földhöz, amelyben őseink nyugosznak, hűséget életformához, amely nemzet-megtartónak bizonyult, hűséget egymás iránt, akik vérvárásságban élünk, a szépség és a jónak ugyanazokat a formáit hordozzuk lelkünkben; tiszta érzéseket becsülni, mások jószándékát értékelni, a nagyszerű mellett kitartani.

A magyar lélek legfinomabb műszerei nálunk is megéreztek ezt a robbanást. Valami ijesztő és felelmetes van benne. Az író, különösen a magyar író, a magyar szellemnek Munkács és Kufstein börtöneinek fenyegető árnyékában is mindig egyenes tartással járó fizetetlen napszamosa eddig is a felelősség érzetével szólt és cselekedett. Különben a magyar íróknak még nehezebb volt a helyzete: nemcsak a hatalom felé, Bécs felé tartozott felelősséggel, abban az értelemben, hogy bátran vállalnia kellett munkája következményét, de elsősorban a magyarság felé érezte felelőssége súlyát. Sohasem félt, sohasem bujkált, bátor, férfias kiállással vállalta jutalmul a fenyegetést is. Ez azonban egy társadalmi rend, egy gondolkodás, egy rendszer, egy kormányzati elv nyílt fenyegetése volt, nem egy sötétségben dolgozó mosatlan kéz gyújtózsinór robbantószeré.

Időszerű nálunk is a robbanás kékes füstjén át megvizsgálni azt a sokarcvonalú hadállást, amelyet megszokásból ma is irodalmi életnek neveznek. Nyomban tisztáznunk is kell, hogy nálunk az író — nem csupán a komoly nagy író — akkora tiszteletben áll, hogy a politika fegyverei nem ejthetnek sebet rajta. A magyar szellemi ember felüláll a na-

CSÓKOLJ MEG!

E ragyogó filmrevüt ma utoljára láthatja a „CORVIN” Filmszínházban!

Holnap: **Keresztúton!**

pi viaskodáson. S mert innen nem várható támadást, igaz: támogatást sem, hát maga kereste meg a harc feloldó lázát. Ne szépitgessük: olyan versengés tört ki a szellemi alkotás műhelyeiben, ami felér egy kis háborúval. Folyóiratainkban mérges kis bombák pukkantak, rejtett csapatok csattantak le az áldozat mögött, felvonóhidak láncának csörrenése árulta el, hogy visszatérés nincs. A közvélemény eleinte írók magányúgyének tekintette, illetlenség lett volna beleszólni a vitába, majd elintézik maguk között. A kérdés azonban nem oldódott meg; szellemi párharcban nem lehet az ellenfelet kétvállra fektetni. Mert hol a pártatlan, hiteles, közösen elfogadott bíró, aki ítéljen? Minden kis hangadási lehetőség holnap egy portyázó csapat sásfészke lehet, amelyből kicsap és felperzseli a közvetlen környezetét.

Itt nem akarjuk eldönteni a vitát, sőt vitákat, nem tudnók kiengesztelni a feleket, elsimítani az ellentéteket. De ismét hangot adhatunk a fájdalomnak; a különféle harci csoportokra töredezett szellemi életnek ugyanis nem lehet olyan döntő súlya, mintha bizonyos alapelvekben egységes fellépés mutatkoznék meg. A szellemnek akkor van csorbitatlan hitele, ha egyik nem cáfolja, amit a másik állít. A magyarságnak ak-

kora feladatai vannak ma, nem holnap, a maga házatán, hogy azok megoldására feltétlenül szükség van az egységes szellemi élet támasztékaira. Szellemi felsőbbrendűségünk csupán a tiszta gondolkodás és helyes ítélet legelőkelőbbjeinek magatartásában látszik meg, holott az egész magyar írói rend, tekintet nélkül a furcsa mértékkel osztogatott „népszerűsége”, egyforma felelősséggel tartozik gondját viselni a magyarságnak. Szent feladatát azonban csak úgy tudja betölteni, ha betömi azokat a kis réseket és repedéseket, amelyek az írók és költők körül élő apró pártütése és „belvillongása” okozott. A magyar írói rendnek ma különösen nagy feladata van: úgy kell vigyázni egy hadra kelt nép szellemi javai fölött, hogy majd az élet szépségéhez és nyugalomához visszatérők soha semmiféle tekintetben ne csalódjanak benne. A magyar író kötelességteljesítéséhez mindnyájunk bizalma és hite szükséges; bizalma az író személyében, hite pedig az eszményekben, amelyeknek az író az első alázatos szívé, állhatatos szolgálja. Ha a magyar író továbbra is tud vigyázni fölöttünk, ha minden esetben felemeli tiltó és buzdító szavát, szükség szerint, akkor soha nem kerülhet bomba a küszöbére

Kiss Ferenc és Tamási Áron nyilatkozik a „Csalóka szivárvány” kolozsvári bemutatója előtt

KOLOZSVÁR, január 19. Komoly és nagyon széleskörű érdeklődés előzi meg Tamási Áron, a kiváló író „Csalóka szivárvány” című játékának kolozsvári bemutatóját. Illusztris vendégzsereplőt hívott meg a kolozsvári Nemzeti Színház igazgató-sága erre az alkalomra Kiss Ferenc, a Nemzeti Színház örökös tagja személyében. Hetek óta folynak a próbák, hogy a sokat vitatott darab „hazai” előadása kifogástalan legyen.

Felkerestük az illusztris vendégzsereplőt és a kitűnő szerzőt, hogy nyilatkozzanak lapunk olvasóinak a készülő előadásról, illetve a darabról.

Próba közben beszélgettünk Kiss Ferencel, aki a következőket mondta:

— Örömmel vállaltam el Tamási Áron darabjának a főszerepét. Nagy öröm Kolozsvárra jönni, ahol első ízben 1916-ban szerepeltem. Azóta még 1927-ben, 1939-ben és a „visszatérés” után 1940-ben szerepeltem a komoly megbecsülést érdemlő kolozsvári közönség előtt. Tamási Áron darabját Budapesten nem láttam, de olvastam. Olvasás közben nyugodtabban élvezhettem a darab rendkívül költői szépségét, sablontól eltérő felépítését. Megkapott az olvasmány és örömmel fogadtam el a Nemzeti Színház meghívását, amelyvel egy olyan színészileg nemes feladatot juttat számomra, mint Tamási Áron darabjában a főszerep eljátszása. Czintos Bálint szerepe sokat foglalkoztatja fantáziámat, komoly színészi feladatot látok benne. Igen sikerült szerepnek tartom. Shakespeare klasszikus értékű színpadi alakjaihoz hasonlíthatom ezt a székelly figurát. Kedvvel készülök az alakításra, hogy minél jobbat nyújtsak a kedves kolozsvári közönségnek, melyet már másfél évtizeddel

ezelőtt a szívembe zártam.

Ennyit mond Kiss Ferenc lapunk olvasóinak s most megkérjük Tamási Áront, a szerzőt, hogy ő is nyilatkozzék a darab kolozsvári előadásával kapcsolatban. Meg kell szövelnünk az író, mert a fővárosi bemutató óta egész kis irodalma lett a darabnak. Haránt ellenkező vélemények, okos dicséret és tájékoztatásból származó megleckéztetések és indokolatlan bírálatok láttak napvilágot. Ez a zűrzavar elsősorban a napisajtó visszhangjára vonatkozik. Folyóiratainkban már adatokkal és érvekkel jobban támogatott bírálatokat olvashattunk s ezek közül is a Németh Lászlóé láttuk a legkomolyabb hozzászólásnak. Ő sem hagyta el a friekát, de elismerte, hogy a Csalóka szivárvány Tamási Áron legkülönb darabja. Szóljon azonban a szerző, aki első sorban hivatott arra, hogy darabjával kapcsolatban megnyilatkozzék.

— Milyen általános megjegyzései vannak — kérdezzük Tamási Áront — a Csalóka szivárvány kolozsvári előadása előtt?

— Első az — feleli a kiváló író —, hogy a darab levegője, alakjai, erdei-lyiek Erdélyben íródott. Erdélyben adják elő. Legtermészetesebb dolog, hogy a hazai előadás a legközelebb áll hozzám.

— Milyennek látja az előadás előkészületeit? — kérdezzük tovább.

— A darab főszerepének eljátszására Kiss Ferenc eszményi színész. A darab rendezője, Tompa Miklós, szívvel-lélekkel és egész látásmódjával abból a világból való, amelyikből én. Tudásán kívül ebben látom annak biztosítékát, hogy világos rendezői értelmezésben fog színrekerülni a darab. A próbákban azt a benyomást szereztem, hogy Kiss Fe-

rencen kívül a darab többi szereplői is helyükön állnak.

— Mit vár az erdélyi közönségtől? — folytatjuk a kérdést.

— Azt várom, hogy figyelmesen és érdeklődéssel meghallgassa mondanivalómat, mint ahogy én is figyelemmel és érdeklődéssel veszem azt a benyomást, melyet színjátékom művészi és tartalmi része ebben a közönségben kelt.

— Mit akart mondani a darabban?

— A darab főszereplője a játék végén azt mondja fiának: „Mindig vidám legyél; hűséges magadhoz és az egyenes uthoz. Ugy leszel ember, csak úgy.” Ezt akartam mondani a darabban.

— Ez egészen világos és mélyértelmű mondanivaló s ezzel szemben mivel magyarázza a szerző a fővárosi kritika és közönség találgatását a darab mondanivalójával kapcsolatban?

— Ugy gondolom — feleli Tamási Áron —, hogy ennek a magyarázata elsősorban a színjáték szokatlan műfajában keresendő. A kritika ítélete és a közönség ízlése csak szokványos szindarabokkal kapcsolatosan egyöntetű és biztos. Ha szokatlan művészi formában kapja a mondanivalót, ez az ítélet és ízlés bizonytalanná válik. Az én színjátékomban a humor és a komorság együtt jelennek meg. Váltakozó kedélyű játék folyik végig a darabon, amíg eljutunk az ítéletszerű megoldáshoz. A kritikát és a közönséget könnyen megzavarhatja egy olyan előadás is, mely nem tudja harmónikus formába összefoglalva adni a kedélynek ezt a bő hullámozását. Még a legjobb előadásban is megtörténik, hogy a közönség egyik része csak a humort veszi ki a darabból és tartja meg, a másik része pedig csak a drámai elemeket. Így tehát a találgatásra és a véleménymegosztásra kezdetben bő alkalom kínálkozik. Később azonban abból lesz példa, ami kezdetben szokatlanul tetszett — fejezte be Tamási Áron érdekes nyilatkozatát. hb.)

HIREK

A német filmgyártás
számokban

BERLIN, január 19. (TP.) A német filmgyártás 1942 folyamán két nagy alapirányt követett. Elsősorban is megkísérelték a német nemzetnek művészi formában bemutatni történelmének nagy eseményeit s ilyen módon bemutatták Bismarckot, mint államférfit, Schlüter, mint művészt és Dieselt, mint feltalálót. Ezenkívül igen nagy súlyt helyeztek a jó szórakoztató filmekre. Ebben a kategóriában jelentős utódító művek kerültek ki, mint az *Ufának* az „Arany város” című színes filmje. A film a vállalkozásnál résztvevő művészi erőket a Filmkurir statisztikailag feldolgozta és megállapítja, hogy Németországban az 1942-ben bemutatott filmeknél 44 rendező működött közre, ezek közül két játékvezető három filmet forgatott, nyolc kettőt és 34 egy filmet. Három filmrendező saját maga írta filmjének anyagát. Forgatókönyvekben a német film iparázs számokat mutat az elmúlt évben, amennyiben 70 forgatókönyv megírására került sor. Egy szerző négy megfilmezett forgatókönyvvel van képviselve, négy szerző három művel és 11 szerző két megfilmezett anyaggal. Magas az elmúlt évben tevékenyen résztvevő filmzeneszerzők száma is. A német filmekben összesen 34 zeneszerző muzsikája volt hallható. Egy zeneszerző öt filmnél működött közre, hét zeneszerző írta három film zenéjét, míg kilenc komponista 2—2 film zenéjét szerezte.

ÖSSZEIRJÁK A HORVÁTORSZÁGBAN ÉLŐ OROSZ EMIGRÁNSOKAT. Zágrábról jelentik: A horvát közrendészeti és biztonságügyi vezérigazgatóság elrendelte a Horvátországban élő orosz emigránsok és volt hadifoglyok összeírását.

A CSEH LESZÁMITOLÓ BANK ÉS A PRÁGAI HITELBANK EGYESÜLTEK. Prágából jelentik: A cseh gazdasági és munkaügyi minisztérium, tekintettel a hitelélet viszonyainak leegyszerűsítésére és a közérdekekre, 1943 január elseje hatállyal elrendelte a Cseh Leszámitoló Bank (alaptőke 6 millió cseh korona) és a Prágai Hitelbank egyesítését. A Prágai Hitelbank már 1942-ben magábaolvastotta a Fleischer und Selcher Bankot s akkor 8 millió koronával emelte fel alaptőkéjét. Az új fúzió keretében a Cseh Leszámitoló Bank részvényeit a Prágai Hitelbank részvényeire cserélik ki.

LEFILMEZTÉK A MARS-BOLYGOT. Francia lapok jelentése szerint most első ízben sikerült filmsfével készíteni földünk legközelebbi szomszédjáról, a Mars-bolygóról. A felvételt a Pic du Midi lévő csillagászati intézetben Bernard Lyot professzor készítette azon alkalommal, amikor a Mars legutóljára volt oppozícióban a földdel. A felvételeket a Páris melletti Meudonban dolgozták fel filmmé.

POLITIKAI GYLKOSSÁG
SZIRIÁBAN

ISZTANBUL, január 19. (Stefani.) Aleppói jelentés szerint Nazlum, ottani ismert ügyvédet világos nappal az utcán törrel leszárták. Politikai gyilkosság történt, amelyet a nemzetiek követtek el, mert az ügyvédet régen azzal vádolják, hogy elárulta az arab nemzeti ügyet. (MTI.)

LEITTA MAGÁT — MEGFAGYOTT AZ UTCÁN. Nyiregyházáról jelentik: Rutkay János 68 éves baktalórántházai lakos a nagy hidegben pálinkával igyekezett melegedni. A sok ital megártott neki és este, amikor hazafelé ment, összeesett. Nem tudott felkelni és az éjszakai fagy megölte.

MEGHALT A BORTONBEN A HALÁLRÁITÉLT. Kecskemétről jelentik: Górcz Ambrus nagykorúsi teknőcsészitő, akit már a kecskeméti rögtönítélő bíróság hetekkel ezelőtt halálra ítélt, mert az elsőítélés alatt Nagykorúson lopás követett el és pisztollyal rábört az öt üldöző éjjeli őre, most meghalt a kecskeméti fogházban. Régi gyomorfekélye újult ki, amely szívgyengeséggel párosult. Így halt meg, mielőtt ügyében a végző döntés megtörtént volna.

SZENBANYÁKAT ZÁRNAK BE ANGLIÁBAN A MUNKASHIÁNY MIATT. Londoni jelentés szerint mezőgazdasági és bányamunkásban nagy hiány észlelhető, ami helyenként válságos helyzetet idézett elő. A Times szerint az északkeleti terület széntermelésének kormánybiztosa bejelentette, hogy a Lancashire és a Cheshire bányákat bezárták munkáshiány miatt.

HONVÉDKIVÁNSÁGHANGVERSENY NAGYVÁRADON. Tudósítónk jelenti: A nagyvárad levéteparancsnokság február 13-án és 14-én honvédkivánsághangversenyt rendez a hadigondozottak segélyezésére. A kivánsághangversenyen több fővárosi és nagyvárad művész szerepel.

Növekszik a kommunista propaganda
Iránban

RÓMA, január 19. (TP.) A legutóbbi jelentések szerint Iránban a kommunista propaganda rendkívüli mértékben növekszik. Az irani kommunista pártot, a Sev-det, újraszervezték és a hírhedt Muhsin és Iskanderi bolsevista agitátorok vezetésével nagy toborzó hadjáratot indítottak. Ámbár a pártnak 5 napilap áll rendelkezésére, az első toborzósata rendkívül siralmasan végződött. Az irani népnek, amely mindig ellenséges érülettel volt a kommunista eszmék irányában, az angol-

NAGYSZABÁSÚ INTERNÁLÁSOK EGYIPTOMBAN. Isztanbulból jelentik: Kairói jelentés szerint az egyiptomi kormány újabb nagyszabású foglyot küldött az ol-tori internálótáborba. Az internáltak egy része politikai bűntettek, más része uzura és üzérkedés miatt került fogságba. Nem kevesebb, mint 600 egyént, mint a közbiztonságra veszélyes elemet internáltak.

AZ ANGOLOK A FELELŐSEK AZ IRORSZÁGI SZÖVETHIÁNYÉRT. Lisszabonból jelenti a Stefani-iroda: Az Irish Times írja: Az Írországból fellépett szövethiányért az angolok felelősek. Északírországból nagyon sok angol érkezik ir területre és olyan arányban vásárol, hogy a dublini kormány most kénytelen volt az adagolást elrendelni.

száz-bolsevista megszállás óta kinyílt a szeme és tudja, hogy mit várhat az idegen uralomtól. Egyidejűleg arról érkezik hír, hogy a teheráni egyetem diákjai körében összeesküvést lepleztek le, melynek az volt a célja, hogy az országot az idegen uralomtól megszabadítsák. Az egyetem rektorát megfosztották hivatalától és a közoktatásügyi miniszter a további intézkedésig maga vette át a rektori hivatal vezetését.

FOKOZÓDIK A NYOMOR
INDIÁBAN

LISSZABON, január 19. (Stefani.) Mint a Manchester Guardian jelenti Uj-Delhiből, a gazdasági helyzet Indiában súlyosodik, a nyomor pedig fokozódik. Főleg élelmiszerben és ruházatban nagy a hiány. Sok városban lázadnak. A ben-szülöttek egyre inkább elutasítják az együttműködést a hatóságokkal. A helyzet főleg a munkásvárosrészekben fenye-gető. (MTI.)

NINCSENEK FAGYKÁROK SZABOLCSMEGYÉBEN. Nyiregyházáról jelentik: A vármegyében a december utolsó heteiben bekövetkezett erős fagyok eddig nem okoztak kárt a vetésben.

NÉMA BÁL A SZEGÉNYEK JAVÁRA KECSKEMÉTEN. A város szegényügyi bizottsága január 21-én rendezte hagyományos néma-bálját, amelyen a szegényeknek gyűjtöttek. Dr. Szász Lajos közellátásügyi miniszter, a város országgyűlési képviselője mondta az ünnepi beszédet.

Vitéz nagybányai Horthy Miklósné: „Az áldozat és a kötelesség jogán hívok minden igaz magyart újabb áldozatra!”
Január 17-től február 7-ig országos gyűjtés a honvédcsaládokért!

A BELGA BIBOROS-ÉRSEK AZ
ERŐSZAKOSKODÁSOK ELLEN

BRÜSSZEL, január 19. (DNB—MTI.) Van Roey biboros-érsek és Belgium prima-sa vasárnap valamennyi belga templomban felhívást olvastatott fel, amelyben elítéli a legutóbbi időben növekvő számban elkövetett erőszakos cselekedeteket. Figyelmeztette a hívőket a vérontás következményeire, valamint az elkerülhetetlen szigorú megtorlásra.

ADÓ- ÉS DOHÁNYÁREMELÉS JAPANBAN. Tokióból jelentik: A minisztertanács elhatározta a közvetett adó és a dohányárak emelését. Az intézkedés célja a győzelemhez szükséges anyagi feltételek biztosítása.

INGYENES VETITETTKÉPES MÉHÉSZETI ELŐADÁST tart az Erdélyrészi Méhész Egyesület Kolozsvárra, Majális-utca 22. szám alatt, folyó hó 20-án, szerdán este 7 órai kezdettel. Vendégeket szívesen lát az egyesület.

Leégett egy magaslati szálló Olaszországban

Eddig hat megszenesedett holtestet huztak ki a füstölgő romok alól

MILÁNÓ, január 19. (DNB—MTI.) A Stresa melletti 1500 méter magasban, a Mottaronen épült Mottarona Vetta szálló tüzvésznek esett áldozatul. A szálló a vasárnapi hajnali órákban teljesen leégett. Eddig hat megszenesedett és felismerhetetlen holtestet találtak és félt, hogy a még füstölgő romok alatt más áldozatok is fekszenek. A tűz oka még ismeretlen. A szálló északi szárnyában vasárnap két óra tájban tört ki a tűz és a 100 főnyi vendég csak akkor vette

észre, amikor a nagy épület egyrésze már teljesen lángokban állt. A világítás megszünt és a füstfelhők fél óra múltán már az egész lánghban álló házat beborították. A mentési munkálatok tehát rendkívül nehezek voltak. Az ott állomásozó olasz légvédelmi katonák a mentésnél különösen kitüntették magukat. A beszakadt tető alól és a lépcsőkről számos asszonyt és gyermeket, saját magukat nem kímélve, megmentettek. Mivel az összes vendéglisták elégették, az áldozatok kitételek pontos megállapítása még nem lehetséges.

A NIKKELAKKUMULÁTOROK HASZNÁLATA NÖVELI AZ U-HA-JÓK SEBESSÉGÉT. Berlinből jelentik: A skandináv nikkeltérmeles kiépítése következtében a német tengeralattjáró-hajók akkumulátorait, amelyek a víz-alatti utak hajtóerejét szolgáltatják, átépítették s most ólom helyett nikkelt használnak az akkumulátorok egyik pó-lusaként. Az ólomakkumulátorok 16—20 tonnás nagy súlya a víz felett megtett utak gyorsaságát jelentősen csök-kentették. A nikkellakkumulátorok sú-lya 0,9 tizeddel kevesebb s ennak kö-vetkeztében nemcsak a tengeralattjárók súlyközéppontja változott meg kedvezőbben, hanem a hajók víz feletti gyorsasága is megváltozott és pedig 15 csomóról 23 csomóra. (Egy csomó: 1852 méter, tehát a 23 csomóval haladó hajó óránként 42,6 kilométert fut.)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS. Háas köszönetet mondunk mindazoknak, akik Fogarassy Mihály temetésén résztvettek és fájdalmunkon enyhíteni igyekeztek. — A gyászoló család.

NINCS FELMENTÉS A TENGERI BESZOLGÁLTATÁSA ALÓL. A közellátási miniszter körrendeletben értesítette a közellátási kormánybiztosokat, hogy a tengeri beszolgáltatás alóli kérelmek teljesítése lehetetlen, mert a kukorica beszo-lgáltatás eredménye kielégítőnek nem mondható.

* EZUTON mondunk köszönetet az iparosok dalárdájának, a sütőiparosok szövetségének, a kolozsvári sakkosó társaság tagjainak és mindazoknak, akik Deák Géza temetésén jelenlétiükkel mély fájdalmunkat enyhítették. A gyászoló család.

Jön! Jön!

„ÁRPÁD” Filmszínház

A FILMEK KIRÁLYA!

Lidércfény

Minden idők legpazarabb színes filmje, mely felülmúl mindaddig látott hasonló filmet. Európa fővárosainak filmszínházai hónapokon keresztül vetítették ezt a pazar filmsodát. Főszerepben:

Kristina Söderbaum,
Eugen Klöpfer és
Paul Klinger.

Rendezte: Veit Harlan, a „Jud Süß” rendezője.

AZ ANGOL KÖZLEKEDÉSÜGYI
MINISZTER KÜLÖNÖS
NYILATKOZATA

BERN, január 19. (Stefani.) Svájci lapok londoni tudósítói szerint Bevin miniszter a vasutasok képviselőjével folytatott tanácskozáson többi között álmódú-zásnak mondotta azt a reményt, mintha közvetlenül a háború után az állami ellenőrzés a nemzeti élet különböző területein megszűnhetne és a háború előtti szabadság nyomban helyreállna. Több angol lap idézi ezt a kijelentést, amely rendkívül nagy meglepetést keltett a brit közvéleményben. (MTI.)

ISMERETTERJESZTŐ ELŐADÁST RENDEZ AZ IPARTESTÜLET ÉS AZ IPAROSEGYLET. A Kolozsvár és Vidéke Ipartestület és a kolozsvári Iparosegy-let január 24-én este az Iparosegyet Mátyás király-tér 24. szám alatti helyiségé-ben ismeretterjesztő előadást rendez. Az előadás műsora a következő: 1. Hitvallás. Előadja az Iparosegyet dalköre. 2. Elő-nöki megnyitó. Rátz Mihály főrendiházi tag, az Iparosegyet elnöke. 3. Időszerű kérdé-sek. Előadja Almásy Béla vezérkari alez-redes. 4. Magyar dalok. Előadja az Ipa-rosegyet dalköre. 5. Erdélyi költők mű-veiből előad György Dénes gimnáziumi tanár. 6. Ipartestület és Iparosegyet. Elő-adja Demeter Ferenc, ipartestületi elnök. 7. Magyar dalokat ad elő az Iparosegyet dalköre dr. Kovács Béla karnagy vezetése alatt. Konferál Lengyel Albert, az Iparos-egyet alelnöke. Belépti díj nincs. Vendé-geket szívesen látnak.

HELYREIGAZÍTÁS. Lápunk tegna-pi számában beszámoltunk arról, hogy a kolozsvári földészek 74 pengőt juttattak a hadbavonultak hozzátartozói számára szerkesztőségünkhez. A hír félreértésen alapult. A tényállás a következő: A m.kir. földművelésügyi minisztérium megbi-zásából a Kolozsvári Állattenyésztő Egye-sület háromnapos tanfolyamot rendezett a Gazdasági Főiskola helyiségeiben a ko-lozsvári állattenyésztő gazdák számára. A tanfolyam, amelyen előadóként a főisko-la több tanára működött, teljesen ingyenes volt. A tanfolyamot hallgató gazdák a tanfolyam végzetével 75 pengőt juttattak a tanfolyam vezetőjéhez, Máriássy Béla főiskolai tanárhoz, azzal a kéréssel, hogy azt lapunkon keresztül juttassa el a Vö-röskereszthez. A befizetett összeget ezen-nel újólag nyugtázzuk.

Egy régen várt könyvujdonság!

Kosztolányi Dezső:
Idegen költők

A nagy író legremekebb műfordítá-sai. Izléses egyszvászson diszkötés-ben, 548 oldal. Ára 22 pengő az

„Ellenzék” könyvesboltban

Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. Vi-dékre utánvétellel is azonnal szállítjuk.

Erdély kérdései és a kolozsvári rádió

A budapesti rövidhullámú adó-állomás német, olasz, angol, francia és finn nyelven tájékoztatja a világot a magyarság életének belső történéseiről, politikai eseményeiről és népünk szellemi élményeiről. A középhullámú nagy leadó befelé, nemzetiségeink felé is fordul, őket is kiszolgálja, amikor német, román, szlovák és ruszin nyelven is mond híreket. Ez azonban elsősorban csupán a tájékoztató szolgálat határain belül marad. A kassai rádióleadóállomás külön műsorában kilép ezekből a keretektől, messzire túlhaladja a hírszolgálat mesgyéit: egyenesen a szomszédságában élő szlovák és ruszin nép művelődési mozgalmának segítségére siet. Előadásokat közvetít kelet-európai kérdésekről, különösen szláv vonatkozásokról, keleti zenét és költészetet nyújt hallgatóinak. A kassai leadóállomás a magyar szellemi élet keletre figyelő őrtornya lett, ahonnan szemmel tartják, mi történik túlünk napkeletre. Ezzel teljesen összhangban pedig széles teret nyit a ruszin és szlovák népi műveltség megnyilatkozásainak. Ruszin költők szólnak meg benne, ruszin népdalokat énekelnek, szlovák nyelvű előadások hangzanak el a szlovák nép kérdéseiről, szlovák népdalokat szór ki a világűrbe; egy szóval: a kassai rádió két fontos magyar feladatot végez; miközben megszokás nélkül figyeli a magyar végeken túl keleten zajló eseményeket, hogy mindjárt magyar jelentőségüket le is mérhesse, szolgálatába áll egy tájegységnek s ezen belül az országépítő magyar gondolatnak, amelyben az ország minden nemzetiségének biztosítjuk művelődési fejlődésének útját.

A kassai leadóállomás műsorát figyelve, minduntalan a kolozsvári közvetítőállomás helyzete jut eszünkbe.

Kimondhatatlan nagy feladat vár a vár ma is a kolozsvári rádióleadóállomásra. Sem halogatni, sem előle kitérni nem lehet. Szembe kell néznünk a feladatokkal. Az átépítés és kibővítés pénzbe kerül, az bizonyos, de a végzett munka mindenképpen megéri a költségekét. A kolozsvári rádióleadó nem tekintélykérdés. Nem arról van szó, hogy ha Nyíregyházának és Magyaróvárának van közvetítőállomása, miért nincs Szegednek is; vagy: ha már Kassának önálló leadója van, miért nincs a keleti országrészek gócpontjának, Kolozsvárnak is. Valóban nem ez a kérdés. Arról van szó, hogy Erdélyben olyan halaszthatatlan kérdések feslettek fel, hogy azokhoz mulasztás nélkül hozzá kell nyulnunk. Az erdélyi kérdéseket általában három gyökérről sarjzathatjuk. Egyik az erdélyiség általános kérdése, amely nemzetpolitikai vonalról átszop a szellemi élet valamennyi más területére, a tudományos világba, művészetekre, népiségre, gazdaságtudományra. A második a Székelyföld kérdése; ez néprajzi, népesedési, gazdasági, művelődési és még egy néhány sikon jelentkezik. A harmadik Erdély nemzetiségi kérdése. A kolozsvári rádióleadónak is az a kettős feladata lesz, hogy miközben a Tudományegyetem, Tudományos Intézet, Múzeum-Egyesület és Erdélyi Magyar Köz-művelődési Egyesület segítségével, gazdátársadalmi vonatkozásban pedig az EMGE támogatásával valóban megalapozza a magyar népi lételevizsgálattal bővült magyarságtudomány (hungarológia) tudományos kutatómunkáját s az eredményeket értékesíti is, ezzel

Az Erdélyi Párt parlamenti munkássága az 1942. esztendőben

Az Erdélyi Párt parlamenti munkásságáról rövid adatokban, az alábbiakban számolunk be:

1942 február 6-án Bálint József képviselő kifejté az Erdélyi Párt álláspontját a nemzet és az egyházak nagyjai nevének védelméről szóló törvényjavaslat tárgyalásánál. Helyesli, hogy a kereskedelemről és az iparból törvénnyel számoljunk az ilyenfajta reklámokat.

Ugyaneznap az üzleti záróról szóló javaslatot Figus Illinyi Albert szövegezte.

Február 24-én először vesznek részt a Ház ülésén az unjonnan behívott erdélyi képviselők: Csipak Lajos, Domahidy István, Fekjerváry Károly, Gaál Alajos, Kortsáros László, Nyirő József, Polonkay Tivadar, Szabó János, Szilágyi Ferenc, Szűcs Kálmán, Tóth Balázs és Venczel Antal.

Március 19-én a Kállay-kormány bemutatkozása alkalmából gróf Teleki Béla országos elnök nagy beszédet mond. Leszögezi a párt felfogását a kül- és belpolitikai kérdések tekintetében. Erdély magyarsága öntudatosan vállalja azt a külpolitikát, amely ma a tengelyhatalmakkal való feltétlen együttműködéssel a nemzet egyetemét csatasorba tudja állítani. A belpolitikai kérdések között első helyen a termelés biztos menete, annak fokozása és igazságos elosztása áll. Felhívja a figyelmet arra, hogy ezt csak hivatásza magaslátán álló tisztviselői karral lehet biztosítani. A sürgősen megoldandó problémák között első helyen áll a munkáskérdés, továbbá a zsidók és strómanok száműzése a gazdasági életből. Döntőfontosságú az egyházak és a felekezeti oktatás támogatása. A középosztályt egészséges falusi réteggel kell regenerálni. Be-fejezésül kéri a kormányt, hogy mindent kövessen el a délerdélyi magyarság súlyos és türelhetetlen helyzetének enyhítésére.

Április 28-án az első világháború hadikölcsönkötvényeinek rendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalásánál Tusa Gábor felhívja a figyelmet a sajátos erdélyi szempontokra.

Április 29-én Bíró István interpellál a közellátási miniszterhez a székelyföldi korpaelátás ügyében.

Április 30-án Bíró István tart beszédet a közélet tisztaságát és törvényességét biztosító javaslat tárgyalásánál.

Június 2-án báró Braunecker Antal a zsidók mező- és erdőgazdaságainak kisajátításáról szóló javaslat tárgyalásánál indítványozza, hogy a kisajátítandó zsidó birtokokat elsősorban magyar kisgazdák között osszák ki.

Június 3-án Bodnár Sándor szól hozzá fenti javaslatához.

Ezen a napon a párt nevében interpellál: Váro György a földművelésügyi miniszterhez a székelyföldi vadkárok ügyében.

Váro György a miniszterelnökhöz, akitől az erdélyiek részére faipari és fakeskedelmi átképző tanfolyamok létesítését kéri.

Bálint József a földművelésügyi miniszterhez. Szóváteszi a román agrárreform alatt Ditró nagyközségben elkövetett jogtalanságokat és azok sürgős orvoslását kéri.

Gaál Alajos a földművelésügyi és iparügyi miniszterektől a székelyföldi fatermelés keresztyén kezekbe való juttatását sürgeti.

Venczel Antal az iparügyi minisztertől a székelyföldi famunkások helyzetének javítását kéri és javaslatot terjeszt elő a minimális munkabérek új megállapítására.

Szabó János a kolozsvári Irizs-gyár ügyében kéri intézkedést az iparügyi minisztertől.

Szabó János a belügyminisztertől a nagyváradi OTI-val kapcsolatos panaszok orvoslását kéri.

Június 10-én a közellátásügyi miniszter irásban válaszol Bíró István interpellációjára.

Polonkay Tivadar a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez interpellál a baróti polgári iskola ügyében.

Június 11-én Gaál Alajos az új egészségügyi törvényjavaslat tárgyalásával kapcsolatban ismerteti a városi orvosok, községi és kör-orvosok helyzetét. Rávilágít az erdélyi szempontokra és ezzel kapcsolatban a törvényjavaslat egyes szakaszainak módosítását indítványozza.

Június 12-én az ugynevezett „kisfelhatalmazás” vitájánál Albrecht Dezső tiltakozását jelenti be a Délerdélyben élő magyarsággal történt atrocitások miatt. Rámutat az erdélyi újjáépítés feladataira és országrészünk el-

maradottságára. Szükségesnek tartja az erdélyi társadalmi intézmények és kiépített szervezetek bekapcsolását az országos politikába.

Június 24-én Bartha Ignác az erdélyi érettségizett volt CFR női tisztviselők panaszaiknak orvoslását kéri a kereskedelem és közlekedésügyi miniszterhez intézett interpellációjában.

Június 25-én a tűzharcosok érdemeinek elismeréséről szóló javaslat vitája során Bartha Ignác a hadirokkantak, hadiárva és hadiözvegyek helyzetére hívja fel a figyelmet. Intézményes kedvezményeket kér a román impérium alatt politikai fogságot szenvedett erdélyi magyarok számára.

Június 30-án Bartha Ignác az ügyvédi nyugdíjintézet fedezeti alapjának növeléséről szóló javaslat vitájában feltárja az erdélyi ügyvédek helyzetét és kéri, hogy a törvényjavaslat egyes szakaszainál vegyék figyelembe a különleges erdélyi szempontokat.

Július 1-én báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter nagy beszédben ismerteti a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot.

Interpellálnak: Árvay Árpád a felszabadult területen élő magyarság állampolgársági bizonyítványainak gyors kiadása érdekében a belügyminiszterhez.

Bodnár Sándor a honvédelmi miniszterhez a volt román erődök által okozott károk jóvá tétele érdekében.

Július 2-án báró Braunecker Antal, az Erdélyi Párt vezérőrnoka a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvényjavaslat vitájában az erdélyi kívánságokat ismerteti.

Július 8-án Szilágyi Ferenc az iparügyi miniszterhez intézett interpellációjában az iparjogositványok felülvizsgálása ügyében kéri intézkedést.

Július 10-én Kiss Kálmán és Ráduly Lajos szólnak fel a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló javaslat vitájában.

Július 15-én Patzkó Elemér a kultuszminiszterhez intézett interpellációjában a nagyváradi iparostanonciskola építkezésének befejezését sürgeti. A miniszter válaszában megígéri a kedvező elintéztést.

Augusztus 26-án az Erdélyi Párt törvényhozői testületileg részt vesznek a kormányzó helyettes hűsi halála alkalmából tartott gyász-ülésen.

Október 15-én Albrecht Dezső az önkormányzat módosításával kapcsolatban kifejti, hogy szívesebben látja, ha a belügyminiszter választja ki a megbízhatóság szempontjából a magyar államhatalmat képviselő tisztviselőket, mintha a nemzetiségek választanák.

Október 20-án a Ház megemlékezik Tusa Gábor haláláról és emlékt. jegyzőkönyvileg megerősíti.

Október 30-án a felsőház reformjával kapcsolatban dr. Mikó Imre mond beszédet és rámutat a felsőház felrészítésével kapcsolatos erdélyi szempontokra.

November 10-én és a következő napokon megkezdődik az állami költségvetés vitája. A belügyi tárca költségvetésénél dr. Paál Árpád ismerteti az erdélyi álláspontot. A vallás és közoktatásügyi tárca költségvetésének vitája során Csipak Lajos vezérőrnok tart beszédet a párt nevében. A földművelésügyi tárca vitájánál Ember Géza a párt vezérőrnoka. A párt részéről Bodnár Sándor szövezt még hozzá a földművelésügyi költségvetéshez. Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter nagy beszédben válaszolt a vita során elhangzott felszólalásokra. A kereskedelmi és közlekedésügyi tárca vitájánál Bíró István, Szabó János és Polonkay Tivadar szólnak fel. Az iparügyi tárca költségvetésének tárgyalásánál Szabó János és Venczel Antal ismerteti az erdélyi álláspontot. Az igazságügyi tárca vitájánál Bartha Ignác, Szilágyi Olivér és Polonkay Tivadar a párt szóinkai.

A honvédelmi tárca vitájánál Váro György és Szilágyi Olivér szólnak fel. A miniszterelnökségi tárca vitája során Mikó Imre nagy beszédben leszögezi az Erdélyi Párt álláspontját a nemzetiségi kérdésben. Nyirő József a propaganda fontosságára mutatott rá. Árvay Árpád pedig az erdélyi újságírók ügyeit ismertette. A külügyi tárca költségvetése során Árvay Árpád határozati javaslatot olvasott fel a délerdélyi magyarság ügyében. A közellátásügyi tárca vitájánál báró Braunecker Antal

részletesen ismertette Erdély közellátási viszonyait. A pénzügyi tárca vitájánál Patzkó Elemér és Tóth Balázs szövezt fel a párt részéről.

A közbeeső interpellációs napokon az iparügyi miniszter irásban válaszolt Gaál Alajosnak a fakitermelés keresztyénítése ügyében, a földművelésügyi miniszter Váro Györgynek a székelyföldi vadkárok ügyében, az iparügyi miniszter Szabó Jánosnak a kolozsvári Irizs-gyár ügyében, a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter Bartha Ignácnak a CFR alkalmazottak ügyében, az iparügyi miniszter Szilágyi Ferencnek az iparjogositványok felülvizsgálása ügyében, az iparügyi miniszter Venczel Antalnak a székelyföldi famunkások minimális munkabére ügyében tett interpellációjára.

Bálint József a kolozsvári gyermekklinika tarthatatlan helyzetének ügyében interpellált a pénzügy és kultuszminiszterhez.

Beke Ödön a kereskedelem és közlekedésügyi, valamint a kultuszminiszterhez intézett interpellációjában az iparostanoncok utánképzésének és iskolai oktatásának ügyét tette szóvá.

A november 25-én megkezdett megajánlasi vitában gróf Teleki Béla, mint az Erdélyi Párt vezérőrnoka, nagy beszédben ismertette, hogy hogyan látja az országos problémákat az idegen megszállás alatt élt magyar. A megajánlasi vitában gróf Bethlen László az erdélyi gazdasági szempontokat tette szóvá, László Dezső a kulturális kívánalmakra mutatott rá, Gaál Alajos pedig székelyföldi kérdéseket ismertett.

A közbeeső interpellációs napokon Mikó Imre a kultuszminiszterhez interpellál az október 27-iki kolozsvári diáktüntetés okairól. Bálint József a szentkeresztbányai munkások tarthatatlan helyzetének orvoslását kérte az iparügyi minisztertől. Ugyancsak Bálint József interpellált a kereskedelem és közlekedésügyi miniszterhez a négy középiskolát végzett volt CFR tisztviselők sérelmes beosztása miatt.

December 10-én Beke Ödön a hadköteztességi adóról és a hadmentességi váltásról szóló törvényjavaslat vitájában hangsúlyozza, hogy mindenkinek ki kell vennie részét az áldozatvállalásból. A következő napon Bartha Ignác szövezt fel a javaslat vitájában és rámutatott az intézkedések helyességére.

HORTHY ISTVÁN RÓL TELEPET NEVEZNEK EL NAGYVÁRADON

NAGYVÁRAD, január 19. Tudósítónk jelenti: A kormányzó kabinetirodája tegnap leiratot intézett Nagyvárad polgármesteréhez, amelyben értesítik a polgármestert, hogy a Kormányzó Ur Öfömlétossága hozzájárult ahhoz, hogy a város északnyugati részén fekvő ONCSA-házak körüli városrész a hűsi halált halt kormányzóhelyettesről, Horthy István telepet nevezze el. Soós István dr. polgármester a következő közgyűlésen jelentést tesz erről és egyben megteszik az előkészületeket a telep felavatására. Értesítésünk szerint a tavasszal megtartandó felavató ünnepségen a Kormányzó Ur Öfömlétossága személyesen is részt vesz.

SZLOVÁKIA FÜGGETLEN AKAR MARADNI

POZSONY, január 19. (TP.) A Gardista foglalkozik dr. Pauliny Tothnak, a cseh állami tanács tagjának nyilatkozatával, amely szerint Szlovákia nem képes önálló életre és éppen ezért egy államban kell egyesíteni a csehekkel. A lap hangsúlyozza, hogy a szlovák nép önállóságának első négy esztendejében bebizonyította élet- és fejlődésképeségét és a londoni ígéretekre és az összeesküvők szavára nem hajlandó félredobni állami önállóságát, hogy aztán Benes ur vezesse orránál fogva. A szlovák nép egyszerűen nem vesz tudomást Benes ur ígéreteiről és csalágot ajánlatairól.

egyidőben hangtölcseire legyen az erdélyi románság művelődési munkájának, román népi dalokat közvetítsen, román kérdésekről szóló előadásokat adjon, töltse be azt a hivatást az erdélyi románság életében, amit a kassai állomás a ruszin és szlovák nép életében jelent.

A kolozsvári rádióleadóállomásnak a helyzet feltárásán és a kérdések megoldásán tul az a szere-

pe, hogy az erdélyi írók, költők, művészek, mozgalmi emberek, egyházi vezetőférfiak, tudósok és nevelők rajta keresztül ezután sokkalta hatásosabban, sokkalta szélesebb körben munkálkodjanak az erdélyi magyar társadalom szét-feszíthetetlen szellemi és érzelmi egységének megóvásán. Az erdélyi életszemlélet a kolozsvári rádióból könnyebben és közvetlenebbül el-

juthat az ország bármely zugába, a szegedkörnyéki tanyavilágba, az alföldi parasztvilágba, a kunokhoz, a Dunántulra, a Felvidékre, Délvidékre, odatelepitett széke-lyeink közé mindenüvé, ahol hasonló gondolkozásu, legjobb szándéku magyar emberek tervezgetik, érlelik lelkükben a holnap szép, nagy, boldog és más Magyarorszá-
gát.
P. I. I. (Budapest.)

Kolozsváron tárgyalja a budapesti törvényszék a kolozsvári szabadkőműves-pert

KOLOZSVÁR, január 19. Mint ismeretes, két évvel ezelőtt hatalmas port vert fel a kolozsvári szabadkőműves páholy névsorának nyilvánosságra hozatala. Ebben a névsorban olyan közéleti személyek is szerepeltek, akiknek köztudomás szerint semmi közük sem volt a szabadkőműves mozgalmakhoz. 1942 husvétii számában a Magyarország újabb állítólagos adatokat közölt a kolozsvári szabadkőművesekről és ezért a cikk szerzője, Palatinus József ellen tizenkilenc közismert kolozsvári személyiség rágalmozási

pert indított. Az ügy első tárgyalásán Palatinus József azt állította, hogy adatait Kelemen Béla dr. rendőrfőkapitányhelyettesétől, a kolozsvári rendőrség akkori vezetőjétől kapta. Az ügyben a budapesti törvényszék ötös tanácsa január 27-én és 28-án Kolozsváron főtárgyalást rendez. A tárgyalás első napján a tizenkilenc főmagánvádlót hallgatják ki, a második napon pedig a megidézett tanukat. A tárgyalás iránt érthetően nagy érdeklődés nyilvánul meg egész Erdély társadalmában.

Pártiszövetség alakult Marokkóban az ország területi sérthetetlenségének és függetlenségének megővására

TETUAN, január 19. (Stefani.) A marokkói nemzeti reformpárt és az egységpárt kezdeményezésére a marokkói nemzeti irányú szervezetek közös pártot alakítottak, mely a tetuani nemzetközi szerződésre alapítja tevékenységét. Az új politikai tábor 18 pontból álló nyilatkozatot tett közzé, amely elsősorban a területi sérthetetlenséget és Marokkó függetlenségét hangsúlyozza. (MTI.)

KINEVEZÉSEK AZ ÁLLAMI Bányászati SZEMÉLYZETBEN. A m. kir. iparügyi miniszter az állami bányászat és bányászati kutatás műszaki személyzetének létszámába Galauner Béla okl. fémkohómérnök, alsófernezei lakost és dr. Darányi József okl. bányamérnök, nagybányai lakost m. kir. főmérnökökké, az állami bányászat és bányászati kutatás üzemi személyzetének létszámába Morár Gábor nagybányai lakost üzemi főtisztté, Hutira Jenő alsófernezei, Weith József nagybányai, Majercsák István, Illia Simon felsőbányai, Gruzsnitzky Vilmos, Köhn Gyula nagybányai lakosokat üzemi I. osztályú tisztékké, Auer Ottó alsófernezei lakost ideiglenes minőségű üzemi I. osztályú tiszté, Aknai Rajmár, Suhai Ferenc, Jolsvai Artur, Dobránszky Demeter, Tallián Imre üzemi segédtisztéket, Kiszner János nagybányai, Feldmann Dezső kapnikbányai, Marosán József, Szász Sándor, Scheff Béla nagybányai, Blasz János kapnikbányai, Brezovszky György és Jacsó János nagybányai lakosokat üzemi II. osztályú tisztékké, Kosztin Sándor erzsébetbányai, Habina István, Hal'ér József felsőba-

nyai, Kriszta László nagybányai, Kesz János felsőbányai, Polgár Jenő, Palotai Lajos alsófernezei, Hidegkuti János nagybányai, Ojgár Gábor alsófernezei, Glodics János, Szennay István felsőbányai, Zimonyi Péter, Balta János, Nagy László recski, Nagy József csucsomi és Lévai Lóránt kapnikbányai lakosokat üzemi segédtisztékké, az állami bányászat és bányászati kutatás altisztjei és szolgái személyzetének létszámába Lukács Károly kapnikbányai, Katóka Anta nagybányai, Habina Pál nagybányai lakosokat ideiglenes minőségű műszaki altisztékké, az ipari munkaügyi altisztjei és szolgái személyzetének létszámába Muszta József, Stefan Andráss munkakamarai altisztje, kolozsvári lakosokat ideiglenes minőségű II. osztályú altisztékké kinevezte.

VESEKÖ- ÉS HOLYAGBETEGEK GYÓGYKEZELÉSÉNél a természetes „FERENC JOZSEF” keserűvizet gyakran alkalmazzák, mert ez a tápcsatornát alaposan tisztítja, az anyagcsere-telenségét és az emésztést megjavítja. Kérdezzé meg orvosait!

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 7 fillér, vastagabb szedéssel 14 fillér, a legkisebb hirdetés díja tíz szóig 70 fillér. Állást keresők részére szavanként 4 fillér, vastagabb szedéssel 8 fillér. A legolcsóbb apróhirdetés állást keresők részére 40 fillér. Kezelési költség: cím a kiadóban és jelzés hirdetések után 20 fillér. Kedvezményes árak nagyobb kötéseknek. — Apróhirdetések előre fizetendők. Vidékről bélyegeken beküldhetők.

Házasság és levelezés

CSINOS, fiatal özvegy véglegesített tisztviselő, elegáns berendezett lakással, keresi komoly úriember ismeretséget házasság céljából. „Értékes” jellegre a kiadói hivatalba. 0125

VEGYES

MÜLLER BELA régiségkereskedés elköltöztött folyó hó 15-étől a Teleki Pál-utca 4. szám alá. 0160

PÁLINKA FÖZEST kedvezményes adó mellett 18-ától, hétfőtől tovább folytatom. — Szaniszló János, Fáy-utca 1. 0174

TÖKÉSTÁRSAT keresek kisebb üzemhez. Ajánlatokat „Biztos pénz” jellegre a kiadói béké. F.

ADÁS-VÉTEL

SZÉP barna fehérműs szekrény eladó. — Bartha Miklós-utca 2., földszint 3. 143

MAGAS ÁRÉRT veszek használt ruhákat. „Dorotheum”, Deák Ferenc-utca 32. F

KÖZPONTBAN forgalmas étkezdé, amely biztos megélhetést nyújt, teljes felszereléssel azonnal átadható. Cím a kiadóban. F 343

ELADÓ belvárosi nagyvendéglő, sürgős családi okok miatt. Cím: Róma iroda, Unió-utca 10. F

ELADÓ új, modern díofurniós kombinált szekrény. Bethlen-utca 8., asztalosműhelyben 155

VASVÁZU gyermek sportkocsi 35 pengőért eladó. Ugyanott Parker tolltoll arany hegyel. Horthy Miklós-ut 68. Setét. 0197

RÖKAMIE, kétszemélyes, tiszta, új, eladó. Eötvös-utca 7., jobbra. 152

RÖKAMIE olcsón eladó. Széchenyi-tér 24., udvar, ajtó 2. F 230

ELADÓ nagy asztalra való és kisebb valódi vert csipke, perzsa szőnyegek és kabát, vagy kosztümnek való sötétbarna tiszta gyapjú szövet. Deák Ferenc-utca 48. I. 5. Reggel 10 és délután 4—7 között. 0190

VADONATUJ, modern, kombinált róka-mi, egy stélási és egy fehér zománcozott mosdó eladó. Bartha Miklós-utca 5. I. em. 0183

MODERN, alig használt díóháló és konyha olcsón eladó. Mindenféle használt bútort veszek. Szabó, Kádár-utca 12. F 230

ALKALMAZÁS

FIX, jutalék és utiköltséggel intelligens urakat, vagy hölgyeket előfizető szerzőnek felvesszünk. Ajánlatokat Erdélyi napilapok jellegre a kiadóba kérünk.

KERESEK sürgősen házaspárt, vagy aszszonyt nagyvendéglő vezetésére. Óvadék szükséges. Cím: Róma iroda, Unió-utca 10. F

SOFÓR-altisztet keresünk azonnali belépésre, személykocsi vezetésére. Csak megbízható, keresztény származású és családós gépkocsivezető jelentkezését kérjük. Havi fizetése bruttó 200 pengő és szoba, konyhas lakás, fűtés és világítás. EGASZ Kolozsvár, Majális-utca 10. szám, földszint. 0191

DÉLELŐTTI órákra megbízható bejárót keresek. Cím „40” jellegre a kiadói hivatalban. 150

A GYULATELKEI, Kolozsvármegye körjegyzőségén 1 állandó om. díjnoki állás van megüresedve. Az állást elnyerni óhajtok kérelmeket 15 napon belül adják be a körjegyzőségben. Az állás nyugdíjképes, javadalmazás a törvényes jogszabályokban van megállapítva.

TEXTIL nagykereskedő keres öskeresztény, mérlegképes könyvelőt, ki kalkuláláshoz is ért. Cím a kiadóban. 0189

BEJÁRÓT egész napra felveszek. — Bartha Miklós-utca 3., vendéglő. 0184

KISZOLGÁLSNÁL segédkező egyszerű leányt felveszek. Bartha Miklós-utca 3., vendéglő. 184

JÓCSALÁDBÓL való fiú textil-inasnak felvétetik. Érdeklődni lehet Bartha Miklós-utca 5. I. emelet. 0183

PAPÍRSZAKMÁBAN jártas ügynököt keresek. Jelentkezni d. u. 5—7 között Dohány-u. 7. szám alatt. F

BÖRDISZMŰVESSEGÉD munkát kaphat. Ajánlatokat Nagy hirdetőbe, Kornis 1 sz. F.

ÁLLAST KERES

KÖNYVELESÉT rendbehozom, mérlegét elkészítem, megtanítom könyvelésre. „Orakönyvelő” jellegre kiadóba. 04107

NEMET nő egy kisebb gyermek mellé menne felnapra, vagy egész napra. Cím a kiadóban. 142

KERESZTÉNY leány 5—7-ig gépirási munkát vállalna gyakorlati szempontból. — „Fizetés nélküli” jellegre. 0196

NAGYON megbízható, több nyelvet beszélő ur elmenne társalkodónak, beteggondozónak, anyahelyettesnek kis-családdal. Főzést, varrást vállal. Széchenyi-tér 1. I. 6. F

JÓ bizonyítvánnyal rendelkező fiatal házaspár házmesteri állást keres, vagy lakásért takarítást vállal. Cím a kiadóban. 0192

INGATLAN ÉS LAKÁS

2700 négyzetméter gyümölcsös Atti'a-ut környékén, 3 házhelynek megfelelő, víz, villany, ingatlanközvetítő iroda, Mátyás király-tér 19. F 470

FÜTŐN eladó masszív jövedelmező ház, 1x3 szobás, fürdőszobás és 2x2 szobás, fürdőszobás lakása és 3 szoba és 2500 négyzetméter gyümölcsös kerttel. 70.000 pengő. Ingatlanközvetítő iroda, Mátyás király-tér 19. F 470

ORVOSCÁLAD keres olyan megbízható, jól főző, fiatalabb nőt, aki egy alkalmazott segítségével a háztartást ellátja. Családtagnak tekintve. Ajánlatokat a kiadóba kér „Orvoscsalád” jellegre. Gy 282

CSALÁDI ház, 1 szoba, konyha, mellékhelyiségekkel sürgősen eladó, ugyanott egy csirkéköltő gép és egyéb dolgok eladók. Hajnál 42. szám. 0179

NEGY, illetőleg ötszobás lakásmot a belvárosban elcserélném budapesti háromszobás házra, vagy négyszobás régi bérleti lakással. Érdeklődni Majális-utca 26., emelet. 046

JANUÁR

19

KEDD

SZÍNHÁZ · MOZI · RÁDIO

A nap kel 7 óra 42 perckor, nyugszik 16 óra 40 perckor. A hold kel 15 óra 13 perckor, nyugszik 5 óra 54 perckor.
A protestáns naptár szerint Sára, a róm. kat. naptár szerint B. Margit, az újgörög naptár szerint Eufrozina, az ógörög naptár szerint (január 6.) Egrifonia napja van.

Emlékeztető.

1878 január 19-én halt meg Szigligeti Ede drámaíró.

Szolgáltatás gyógyszerárak

Január 18-tól 25-ig a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:
Egyszerű Mátyás király-tér 9. Telefon 32—23. Kereszt (Demeter) Mussolini-ut 2. Telefon 13—49. Hargita Horthy Miklós-ut 1. Telefon 25—55. Páduai Szent Antal (Dr. Cseresznyés) Bocskai-tér 13. Telefon 31—10.

Muzeumok

Erdélyi Múzeum öskori, római, népvándorlási, iparművészeti és művészeti tárai. Renaissance emléktár. Bátya-u. 2. sz. Nyitva 9—13 óráig.
Állattani Múzeum. Mikó-utca 5. szám. Nyitva 9—12 óráig. Megtekintése bejelentendő az ÖMIH kirendeltségben.
Botanikus Múzeum. A Botanikus-kertben, Majális-u. 42. Nyitva: 9—13, 15—18 óráig.

Egyetemi Könyvtár

Nyitva hétköznapiokon délelőtt 8—1-ig és délután 3—8-ig. A népkönyvtár nyitva (vasárnap is) délután 3—9-ig.

A KOLozsvári NEMZETI SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Január 19, kedd este fél 7 órakor: BOHÉM-élet. Bérletszünet. Opera helyárák.
Január 20, szerda este fél 7 órakor: CSALÓKA SZIVÁRVÁNY. Kiss Ferenc, a budapesti Nemzeti Színház örökös tagjának vendégfellépésével. Bemutató bérlet 17. szám. Bemutató helyárák.
Január 21, csütörtök este fél 7 órakor: CSALÓKA SZIVÁRVÁNY. Kiss Ferenc, a

budapesti Nemzeti Színház örökös tagjának vendégfellépésével. Napi bérlet A. 20. szám. Bemutató helyárák.

Január 22, péntek este fél 7 órakor: CSALÓKA SZIVÁRVÁNY. Kiss Ferenc, a budapesti Nemzeti Színház örökös tagjának vendégfellépésével. Napi bérlet B. 20. szám. Bemutató helyárák.

Január 23, szombat délután fél 3 órakor: A kolozsvári Levente Egyesület disztribúciójának főpróbája a leventék részére. Jegyeket a pénztár nem árusít.

Január 23, szombat este fél 7 órakor: CSALÓKA SZIVÁRVÁNY. Kiss Ferenc, a budapesti Nemzeti Színház örökös tagjának vendégfellépésével. Bérletszünet. Bemutató helyárák.

Január 24, vasárnap délelőtt fél 11 órakor: CSALÓKA SZIVÁRVÁNY. Kiss Ferenc, a budapesti Nemzeti Színház örökös tagjának vendégfellépésével. Az Erdélyi Gyáritárosok Országos Szövetségének munkálkodása. Rendes helyárák.

Január 24, vasárnap délután fél 3 órakor: CSALÓKA SZIVÁRVÁNY. Kiss Ferenc, a budapesti Nemzeti Színház örökös tagjának vendégfellépésével. Rendes helyárák.

Január 24, vasárnap este fél 7 órakor: A KOLozsvári LEVENTE EGYESÜLET DISZTRIBÚCIÓJA A „MÁTYÁS KIRÁLY KIKÉPZÉSI ÉV” ÜNNEPSÉGEIVEL KAPCSOLATBAN. Jegyeket a pénztár nem árusít.

MOZIK MŰSORA:

ÁRPÁD: RÓZSAFABOT. Egy vak leány önfeláldozó szerelmét tárja elénk a film, mely tele van igaz érzésekkel és humanitással. Főszerepben: Szelezky, Rózsahegy, Timár József, Gózon, Berkli Lili.
CORVIN (volt Royal): Csókolj meg! Nagy revüfilm. Jules Sylvian zenéje
ERDÉLY: A mai idők magyar filmje: UZENET A VOLGAPARTRÓL. Irta Babay József. Főszerepben: Sárdy János, Tóth Julia, Bi-hary József, Pethes Ferenc, Vágóné Margit, K. Boóc Lajos. Előadások kezdete 3, 5, 7.

EGYETEM: EGY SZIV MEGÁLL. (Karádi Katalin, Uray Tivadar, Nagy István.) MÁTYÁS KIRÁLY: FÉRFIHÜSÉG. Az első film kolozsvári felvételekkel. Főszereplők: Tolnay, Páger, Bulla. Előtte legújabb magyar és UFA hirdők

RÁKOCZI: GENTRY FÉSZEK. Mikszáth Kálmán novellája filmen. Aranyos humor, viharzó jókedv, mulatságos magyar vigjáték. Fősz.: Tolnay, Hajmássy, Csontos, Vaszary, Pethes.

RÁDIO

SZERDA, JANUÁR 20

BUDAPEST I.

5.40 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.40 Ébresztő, torna.

7.00 Hírek, közlemények, reggeli zene.

10.15 A Rádiózenekar műsorából. Hangfelvétel.

11.15 Operettfrászletek.

11.40 I. Egy érmelléki kis álomáson. 2. János bácsi aranyserűtje. Mórész Pál elbeszélése. Felolvasás.

12.10 A budapesti honvéd őrszázalój zenekara. Vezényel Pongrácz Géza.

13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

14.00 Weidinger Ede szalonzenekara.

15.20 Horváth Jancsi cigányzenekara muzsikál.

15.55 Látogatás a Gyermeklélektani Intézetben. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor. Hangfelvétel.

17.00 Egészségügyi kalendárium. Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye. Felolvasás.

17.10 Waldbauer-vonósnégyes. Közreműködik Dohnányi Ernő. A vonósnégyes tagjai Waldbauer Imre, Szervánzky Péter, Országh Tivadar és Kerpely Jenő.

18.00 Honvédműsor.

19.05 Rádiózenekar. Közreműködik Marjay Erzsébet, Vezényel Fridl Frigyes.

19.50 A rögtönzéstől a remekműig. Pünköszt Andor csevegése.

20.10 Hlaszny Béla harmonikaszámai.

20.30 Állatkert. Vers és próza az állatokról. Összeállította Kádár Erzsébet. Felolvasás. Közreműködik Gobby Hilda és Naszdóly Sándor.

21.00 Népszimfűszletek. Közreműködik Nagy Izabella, Raffay Erzsé, Csongor István, a Rádiózenekar Turay Mihály vezényletével. Hangfelvétel.

22.10 Bura Sándor cigányzenekara muzsikál a Hungária-szálból.

22.50 Ki mit szeret?

Példás bátorság

Sáfrány Imre hdp. őrmester, harcokcsi szakkapitányok 1942. augusztus 7-én Koronájánál szakszavával példás bátorsággal tört előre a század első hullámában. A sávjába eső ellenséget és egy páncéltörő fegyvert megsemmisített. Támadása közben harcokcsiját találat következtében kisebb üzemzavar miatt leállt. Kiszállva, megjavította a kocsit, majd folytatta előretörését. Támadási céljának elérése után visszafordulva, látta, hogy egy harcokcsi a közelben csatornába fordult. Nem törődve az erős tüzzel, bajtársait a harcokcsiból kimentette.

VISSZATÉRT RÓMÁBA AZ OLASZ LÉGÜGYI ÁLLAMTITKÁR ÉS A VEZÉRKAR FŐNÖKE

BERLIN, január 19. (Stefani). Fougier tábornok, légügyi államtitkár és a vezérkar főnöke, akik néhány napig Milch német repülőtábornok vendégei voltak, visszatértek Olaszországba. Fougier tábornok Németországban megtekintette a fegyvergyárakat s a kísérleti állomásokat. (MTI.)

KÖZGAZDASÁG

Megkönnyítik az önállósítási kölcsönök kiadását

BUDAPEST, január 19. Az Erdélyi Gazdasági Tanács munkaközössége legutóbbi ülését Budapesten tartotta meg gróf Bódi Kálmán elnöke alatt. Az ülésen az erdélyi iparrevízió kérdését vitatták meg. Foglalkozott az ülés az önállósítási kölcsön ügyével s megállapította, hogy az erdélyiek az ismert viszonyok következtében sok esetben nemcsak származási okmányaikat nem tudják beszerezni, hanem még szakképzettségükkel sem tudnak megfelelő bizonyítványokat felmutatni. A Tanács a kellő igazolás hiányában elfogadja ideiglenesen a kereskedelmi és iparkamara által kinevezett alkalmi bírálóbizottság döntését is.

Szó van arról is, hogy a származás igazolásánál a jövőben — természetesen csak ideiglenesen — elegendő lesz annak bizonyítása, hogy a folyamodó iratai beszerzésére külképviseleteink útján a szükséges lépéseket megtette és hiteltermelő társakkal alátámasztja keresztségű származására vonatkozó nyilatkozatát. Ezekkel az intézkedésekkel a kölcsönök megszerzése lényegesen könnyebbé válik.

Az erdélyi kereskedelmi és iparkamarák képviselői örömmel jelentették, hogy a pénzügyi intézetek komoly támogatással sietnek az erdélyi hitelakció során a kisméretű megerősítésre.

Örömmel értesült az ülés arról, hogy az Országos Népi és Családvédelmi Alap típusbontok és műhelyek építését támogatni fogja és az így nyújtott kölcsönök 30 év alatt törleszhetők.

Az ülés tudomásul vette az Anyaggyártási Hivatal átiratát, mely szerint a helyi cementellátásban új rendszert léptettek életbe és az eddigi mennyiséget felértékeltek.

A VENDÉGLÁTÓ ÜZEMEKBE KORLÁTOZZÁK A NŐK ALKALMAZÁSÁT. A kereskedelmi és közlekedési miniszter rendelkezéssel küldött a kereskedelmi és iparkamarákhoz. A rendelkezés szerint a vendégek kiszolgálására és felirónál teendő elvégzésére a kocsikban 40. életévüket, a többi vendéglátó iparokban 24. életévüket még be nem töltött nőket alkalmazni tilos. Nem esik korlátozás alá a tanszerződéssel vagy segédi munkakönnnyvel alkalmazott nők foglalkoztatása. Ha az iparos nem ellenőrzi kellőképpen, hogy nő személyzete a közérköles szempontjából kifogástalan magatartást nem tanúsít a vendégekkel, a nők alkalmazásától már az első hetekben öt évre eltiltható.

ÉRDEKVÉDELMI SZERVEKKÉ ÉPÍTKEZIK KI AZ IPARTESTÜLETEKET. Az Ipartestületek Országos Központja javaslatot készített az ipartestületeknek érdekvédelmi szervekké való kiépítése érdekében.

ÖNMEKÖDŐ IRONOK, EZÜST IRONOK egy-, két-, négy színű ironbetéttel, nagy választékban az „Ellenzék” könyvesboltban, Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. kaphatók.

AZ ERDÉLYI PÁRT HIREI

„Magyarország és az új Európa”

Mikó Imre országgyűlési képviselő előadása Homoródszentpálon

KOLOZSVÁR, január 19. Mikó Imre dr. országgyűlési képviselő udvarhelyvármegyei körútnak befejezésekor a „Nagyhomoródszentpálon elöadást tartott „Magyarország és az új Európa” címmel. A Társaskör ülésén megjelent a nagyhomoródszentpáloni közsegek vezetői, kisgazdák, iparosok, lelkészek, tanítók és a közigazgatás emberei. Az ülést Kiss Sándor unitárius lelkész, a Társaskör elnöke nyitotta meg és meleg szavakkal köszöntötte a kerület képviselőjét, majd Mikó Imre dr. tartotta meg előadását.

A háború negyedik esztendejében — mondotta dr. Mikó Imre — mindnyájunkat az a kérdés foglalkoztat, hogy milyen lesz a háború után kialakuló új Európa és Magyarország hogyan tudja megtalálni abban a méltó helyét? A háború befejezésének időpontjára vonatkozóan hiába bocsátkoznánk jóslásokba, megvan azonban a hitünk, hogy a magyar kard segítségével nemzeti célkitűzéseink valóra válnak. A régi Európát a párisi környéki békeszerződés a nemzetiségi elv és a népek önrendelkezési jogának alapelvei szerint akarták berendezni, de a párisi békemű csak fegyverszünetet jelentett s el lehetünk készülvén arra, hogy ennek a második és tulajdonképpen világháborúnak a végén Európát sokkal gyökeresebben átszervező politikai, gazdasági és társadalmi rendszer fog uralomra jutni. Az új Európa a régi liberális Európával ellentétben bizonyára a szocializmus alapelvein fog felépülni, ez a szocializmus azonban számot vet az egyes népek faji és nemzeti sajátosságaival.

Tévedés volna azt hinni, hogy Magyarország az új Európában csak akkor foglalkozhatja el a helyét, ha szolgailag lemásolja azoknak az államoknak a belső berendezkedését, amelyek az új Európában vezető szerepet fog

nak játszani. Nekünk elsősorban a magyar élet sajátos adottságaiból kell kiindulnunk és meg kell találnunk állami és társadalmi életünk megújításának azt a formáját, amely egyszerre lesz korszerű, európai és magyar. Ebben segítségünkre lehet a magyar nép és a magyar történelem tanulmányozása. A Székelyföldön adva vannak mindazok a hagyományok, amelyek egy új népgyökert és ugyanakkor a jövő Európájában időszerű magyar világnézet felépülhet. A fajiság és a vérségi kapcsolatok intézményes védelme a székely jogszokásokban már akkor kialakult, amikor a faji gondolat mint tudományos és politikai program, Európa más nemzeténél még nem jelentkezett. A közösségi gondolat ma is elevenen él a székely népben és a közbirtokosságok vagyonszerzésében, vagy az ősi kalákák munkaközösségeiben is kifejezést talál. A társadalmi válaszfalak sohasem állottak fenn a Székelyföldön olyan mértékben, mint Magyarországon más részeiben, a székelyek mind nemesek voltak s a nemesi életforma eszes, munkás és hősi jellemvonásai a székely kisgazdatársadalmat ma is előnyösen jellemzi.

Az új magyar életszemlélet kialakításáért tehát nem kell a szomszédokba menni, mert annak alapelvei a mi népünkben adva vannak s amiképpen a magyarság szervező része az európai közösségnek és a dunai térség kulcs-helyzetének birtokosa, úgy az új Európa is bennünk van, csak ki kell azt fejleszteni és az átalakulásban lévő művelt világ elé tárni.

A Nagyhomoródszentpáloni Társaskör estélyének további programjaitéként Nagy Ferenc, az Erdélyi Párt megyei titkára és Dénes Mózes kisgazda tartott előadást, harmónikus egészítve ki dr. Mikó Imre előadását, majd az ülés a Székely Himnusz eléneklésével végződött.

SPORT

Miért hanyatlik Kolozsvár jég-sportja?

Egy versenyző panasza levele a dícsőséges múltjáról, a szomorú jelenről és azokról a hibákról, amelyeket a kolozsvári jég-sportot érdekelően azonnal orvosolni kell

KOLOZSVÁR. Városunk jég-sportjának kérdése egyre több sportembert tölt el aggodalommal. Nemrégiben mi magunk voltunk azok, akik aggodalmunknak adtuk kifejezést, mert élettelennek, színtelennek és eseménytelennek találtuk a kolozsvári jég-sportot, most pedig maga a közönség és a versenyzők szólnak meg abban a levélben, amelyet szerkesztőségünkhez beküldöttek és amelyben az alábbiakat írják:

— Mint a kolozsvári jégpályák évtizedes látogatója, fájdalommal tekintek vissza az elmúlt évekre. Nem vagyok maradi, de vissza-sírom a régi nagy korcsolyaéletet. Rend, fegyelem, szórakozás, katonazene, tánc, álarcosbálok és jelmezes esték voltak a multban, a szép időkben. Ma... Mártonffy szücsmeister ur képviseli a letűnt multat. Sport szempontjából még a közelmultban Kolozsvár képviselte Románia jég-sportját. A gyorskorcsolyázók dr. Manouschek L. Ottó, a KKE elnöke, míg a műkorcsolyázók 10—12 tagú táborát Beke Lajos utmutatásai alapján igen szép fejlődést mutattak. Élet volt minden vonalon. A jégkorongozók meghatározott időben tartották edzéseiket a nagypályán, míg a műkorcsolyázók a napibiztos felügyelete mellett külön célra elkerített helyen tarthatták meg edzéseiket. Ennek eredménye volt, hogy igen sok páros műkorcsolyázó került ki Erdély fővárosából.

— De mi az oka a visszaesésnek? Azt mondják, a pénz. Pénz kell papírosra, írógép a jég-használati szabályzat legépelésére és annak kifüggesztésére nyolc darab rajzszeg. Hiában van a nagypályán elkerített hely a műkorcsolyázók részére, ha abban semmi öröme sincs a versenyzőnek. Valahogy úgy néz ki a dolog, mintha erőszakkal irányítanák Kolozsváron a jég-sportot. Lehet, hogy ebben van valami, mivel jelen pillanatban csak egy egyesület létezik Erdély fővárosában, mely a jég-sportot üzi: az a KKE. Többektől érdeklődtem, azonban, hogy ki vezeti ezt az egyesületet, ki az elnöke, ki a titkára, ki a pénztárosa, ellenőre, edzője de mindegyre nemleges választ kaptam. Megkérdeztem barátaimat, a régi gárda embereit, miért nem kapcsolódnak be a magyar sport fejlesztésének magasztos munkájába? Az egyik régi gyorskorcsolyázó erre azt felelte: Sajnos, nincs, hogy hova és hol kapcsolódjak bele. Szívesen dolgoznék, de erre nem adnak alkalmat. Tudtommal a KKE-nek 10 éve nem volt közgyűlése és így nem választhattak meg sem-

milyen posztra. Eppen Hidvéghy mondotta nekem a napokban, hogy Kolozsvárnak vezetnie kellene a gyorskorcsolyázó-sportban. Ideális pálya és kitűnő jégviszonyok vannak Erdély fővárosában. Valóságos svájci környezet. Nem két-három futó, hanem legalább 20—25 futó kellene képviselje versenyünkint a város színeit, mivel erre minden lehetőség megvan.

— Beszéltem a műkorcsolyázó gárda egyik jeles tagjával (Beke Lajossal, aki arra kért, hogy nevével ne írjak ki), ő ezeket nyilatkozta: „Nem így képzeltem el a magyar kolozsvári jég-sportot. Azt gondoltam, legalább pesti mintára vázáljuk át az egész jégpályát, berendezését, szervezését, rendjét és sportját. Sajnos, éppen a szervezetlenség mulik minden. Az egyesület vezetőségének tíz éve nincs egy tagja sem, csupán versenyzői vannak. En magam már hat éve, hogy szorgalmazom a közgyűlést, amelyre 1941-ben a szövetség még levélben is megkért. Az elmúlt évben segítették és ezt teszem már tíz éve. Nevelem az erdélyi magyar műkorcsolyázó utánpótlást és gondolom, eredményesen. Gyönyör volt nézni azt a 10—12 apró és nagy műversenyző gárdát, ahogy fejlődött. Nagyon fáj nekem, hogy látom ezt az elhagyatottságot a műkorcsolyázó sportnak, de én erről nem tehetek. A KKE-nak a szövetségtől kellett volna idejében egy edzőt kérnie, aki a tehetségeket kiválasztotta és irányította volna. A téli versenyeket és vigalmi sorrendet már október-november havában össze kellett volna állítani. Az egyes szakosztályok részére tagokat toborozni, napibiztosokat felkérni és végül mindent előre megbeszélni. No, de hol a vezetőség? A jégrendszabályzat két éve már, hogy a fiókomban fekszik és nem merem lenni, mert... Bekötött szemmel és összekötözött kezekkel nem lehet dolgozni és a nemzeti sportot fejleszteni. En már belefáradtam a szelámalomharcba. En nem így képzeltem el Kolozsvár magyar jég-sportját, hanem mindig arra gondoltam, hogy milyen jó is lesz, ha eljön az idő és mint magyar állampolgár dolgozhatok a magyar sport fejlődéséért, de ebben a visszafelépítő munkában nem akarok segíteni.”

Beke Lajos bátyáknak azért nincs igaza. Az utánpótlás nevelését nem szabad elhanyagolni. Nemcsak turistatérképek és alkotások vannak Erdélyben, hanem a KKE is létezik, melyért bizony, ha bármilyen körülmények között is, de dolgozni kell. Sajnos, siralmas

állapotok vannak és az OSK erdélyi képviselőjén kívül nincs hivatott szerv, amely a mai álláspontokat és állapotokat felülvizsgálja és Kolozsvár jég-sportját ahhoz értő szakemberek kezébe helyezné. A KKE-t, mely immár 70 éves, a haldoklásából újjá kell szervezni, mert az egyesület irányítását nem lehet kizárólagos jognak tekinteni. sőt bérletet sem lehet arra kioroszakolni.

— Fogadj, szerkesztő ur, soraim leközléséért hálás köszönetemet, mert arra gondolok, hogy ezen soraimmal csak használni fogok annak a kolozsvári jég-sportnak, mely ezidőig egyébként 10.000 pengő támogatást kapott az OSK-tól és amely újra az lesz a jövőben, ami a régi időkben volt.

Ma délben MSE—KKE jégkerong-mérkőzés

KOLOZSVÁR. Az erdélyi kerület jégkerong bajnokságának utolsó visszavágó mérkőzését páratlan nagy érdeklődés előzi meg. Az ország legjobb vidéki egyesülete, az MSE látogat el Kolozsvárra, hogy szerdán délután két órákor a KKE ellen vívjá meg a forduló utolsó mérkőzését. Az MSE, mely eddigi mérkőzése során a KKE-t 6:1-re, a CsTE együttesét 6:2-re verte meg, óriási formában van.

Kolozsvári játékokat különösen azért előzi meg nagy érdeklődés, mivel a csapat csatársorát a három Incze-testvér alkotja, akik már évek óta együtt játszanak és főbírságát képezik a csapatnak.

A holnap délutáni mérkőzésen igen nagy harcra van kilátás, mivel a kolozsvári csapat vissza akar vágni a marosvásárhelyi vereségért, hogy bebiztosítsa második helyét a bajnokságban.

Az eddig lejátszott mérkőzések után az erdélyi kerületi bajnokság állása a következő:

1. MSE	3	2	1	13:4	5
2. KKE	2	1	0	2:6	2
3. CsTE	3	0	1	4:8	1

Nagy sikere volt a KAC műsoros délutánjának

KOLOZSVÁR. A KAC labdarugószakosztálya vasárnap este nagy siker mellett rendezte meg műsoros és táncos sportdélutánját, amelyen a Nemzeti Színház és az Operaház tagjai is felléptek.

A műsort Perényi János nagysikerű szavaltata vezette be, ami után Jaczkó Cica énekelte és táncolt a jelen voltak nagy tetszése mellett. Igen nagy sikere volt a Turay Margit—Dombay István táncduettnek, valamint Kishonty József olasz és spanyol dalainak.

A műsor második felében Bodó György Arany János dalát szavaltta el, majd Páka Jolán énekelte tomboló siker mellett. Ezt Bartos Irén primaballerina jólsikerült táncszáma követte, majd a Körmeny—Kishonty kettős adott elő tréfás jelenetet. Ezután Nagy Miklós adta elő két komoly és értékes verset, amik után Kishonty József Miczi Gyula cigányzenekarának kísérete mellett magyar nótákat énekelte, valósággal megbabonázva a közönséget. A kitűnő estet Körmeny Lajos rendezte, zongorán kísért Szabó Ica.

Az est folyamán a Főméltóságú Asszony akciójának javára gyűjtöttek a KAC labdarugók igen nagy eredménnyel és a vezetőiég további jelentős adományokra számít.

A műsort tánc követte záróráig, amikor a legjobb hangulatban oszlott a közönség.

Döntetlenül végzett a Beszkárt-tal az FTC

Az országos ökölvívó csapatbajnokság küzdelmei során az FTC döntetlenül végzett a Beszkárt-tal, 8:8 arányban. Légsúlyban Hámosi (FTC) legyőzte Vargát, Harmatsúlyban Szabó (Beszkárt) Tóthot. Pehelysúlyban Szücs (FTC) Boér. Könnyűsúlyban Gáll (FTC) Strincet, akit szabálytalan versenyzése miatt leléptettek. Váltósúlyban Papp (Beszkárt) a második menetben kiütötte Tapolcait. Középsúlyban Szalai (Beszkárt) legyőzte Barnát, aki a második menetben visszalépett. Félnehézsúlyban Homolya (FTC) a második menetben legyőzte Szentgyörgyit. Nehézsúlyban Szamosi (Beszkárt) legyőzte Csontost, aki a harctérről most jött haza és edzés nélkül állt ki.

A KMTE elnöksége ezúton értesíti tag-e egyesületeit, hogy az egyesület új helyisége a Mátyás király-tér 14. szám alatt, a második emeleten van, ahol minden szombat délután 4—7 óráig van hivatalos óra. A kerékpáros szakosztály január 23-án, szombaton délután hat órákor megbeszélést tart az egyesület helyiségében, amelyre a tagok pontos megjelenését kéri.

Parkettezési

munkálatokat jutányosan vállal

Lőrinczi & Co.,

Zápolya-utca 14. és Szentgyörgy-ház-utca 1. (Sebők-cukrászda)

Fegyverrel védi meg függetlenségét és területi integritását Törökország

ISZTANBUL, január 19. (TP.) Szaradzsoğlu a következő nyilatkozatot adta a Times és a Daily Telegraph ankarai levelezőjének:

„Törökország világos politikája az adott szóhoz való hűséges ragaszkodás. Törökország békében óhajt élni és be akarja fejezni nemzeti fejlődését. Ezért foglalt állást Törökország a semlegesség politikája mellett a most folyó háborúban. Azonban, ha az ország függetlenségét vagy területi integritását a legkisebb támadás érné, úgy fegyvert ragad védelmére.

Súlyos harcok tombolnak a keleti hadszíntér középső és déli szakaszán

BERLIN, január 19. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnoksága közli:

A keleti hadtér déli részén nem csökkenő hevességgel folytatódik a két hónap óta tartó elkeseredett téli csata. Az ellenség újabb erők harcbevetésével indított támadásait nehéz harcokban lényegében visszavertük, vagy mozgó hadviseléssel, elfentámasztásokkal és szívesen védekező támaszpontokkal feltartóztattuk.

SZTALINGRÁD TÉRSÉGÉBEN

Az igen nehéz viszonyok között harcoló német csapatok szívós kitartással és lelkes harcászattal helytálltak az újabb erős támadásokkal szemben. A középső arevonalszakaszon és az Ilmen től délkeletre helyi harcintenzitás során szétlőttünk 8 páncélos harckocsit. Nagy német légi haderők és gyors olasz harcrepülőgépek együttes támadásokat intéztek az ellenség ellen mindenütt, ahol a déli és középső szakaszon a leghevesebben tombolt a harc és megint súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek emberben, fegyverekben és mindenféle járműben. Szétverték összegyülekezett ellenséges csapatokat.

Algirt bombázták a tengely repülői

RÓMA, január 19. (MTI.) A Stefani-iroda közli az olasz fegyveres erők főhadiszállásának 968. számú közleményét:

Tripolisz keleti részén heves harcok folynak hávérosztagaink és jelentékeny ellenséges csapatok között. Husz ellenséges harckocsit használhatatlanná tettünk.

Tunizban helyi jellegű ellenséges támadásokat vertünk vissza.

Olasz és német légikötelékek ismételt támadták az algiri kikötőket. Két közepes tonnatermetű kereskedelmi hajót találtak. Mindkettő elsüllyedtnek tekinthető. Német vadászgépek két ellenséges repülőgépet lelőttek. Szemmel látható eredménnyel támadták repülőink La Valetta támaszpontját is.

ÉSZAKAFRIKÁBAN

a német-olasz páncélos hadsereg mozgó harcviseléssel vasárnap is visszavert erős ellenséges gyalogos és páncélos támadásokat és nagy veszteségeket okozott az ellenségnek. Szétlőttünk 20 ellenséges páncélos harckocsit.

Antal István miniszter:

Bizonyos vagyok, hogy a mi ügyünk kerül ki győztesen ebből a küzdelemből, amely évszázadokra határozza meg a nemzetek sorsát

MAKÓ, január 19. (MTI.) Csanád-Arad és Torontól közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyének mintegy 100 társadalmi egyesülete vasárnap délután a városháza közgyűlési termében igen népes együttes értekezletre ült össze, hogy kimondja a törvényhatóság társadalmi egyesületei nemzeti együttműködésének megalakulását. Az alakuló ülésen megjelent és nagy beszédet mondott Antal István dr. nemzetvédelmi propagandaminiszter. A társadalmi szervezkedés szükségességének kifejtésével kezdte beszédét.

— Az erős nemzet alapja az erős társadalom. Viszont az a társadalom erős, amely azonos szemlélettel nézi az ország életkérdéseit, egyetért a népi nemzeti cé-

kat és megsemmisítették több fedezéket. A hétfőre virradó éjszakán harcrepülőgépek Moszkvától északra bombázták az ellenséges utánérvonatokot. Telitalálatok után 10 tehervonat állva maradt.

A LADOGA-TÓTÓL DÉLRE

továbbtartanak a súlyos elhárító harcok. Itt 1943 január 12. óta 229 szovjet páncélost megsemmisítettünk, vagy találatokká mozgásképtelenné tettünk.

SZOVJET BANDAFÉSZKEKET SEMMISÍTETTEK MEG A NÉMET RENDŐRSÉG EGY-SEGEI

BERLIN, január 19. (MTI—DNB.) A német hadsereg, a fegyveres SS, valamint a rendőrség egységei néhány napja meglepetésszerű támadásban kétezer főnyi bolsevista bandát semmisített meg a középső arevonalszakasz mögöttes területein. A bandák mocsaras, erdős vidéken lévő támaszpontjait nehéz gyalogsági fegyverekkel és lövegekkel is elvették látva. A német kötelékek bekelelték a bandákat és bár szívesen védekeztek, teljesen megsemmisítették őket.

célos harckocsit. A légi haderő kötelékei támogatják az elhárító harcokat. Éjszaka Cirenacaban bombázták az utánérvonati forgalmat lebonyolító kikötőket. Tunizban visszavertünk helyi jelentőségű elszigetelt ellenséges támadásokat. A légi haderő nappali támadást intézett Bone kikötője ellen, éjszaka pedig Bougie-től északra egy hajókaravánt támadott. Súlyosan megrongáltunk összesen 25.000 tonnányi 7 nagy ellenséges szállítóhajót, közülük 10.000 tonnányi két hajó elveszettnek tekinthető.

Az angol légi haderő vasárnap az esti és éjszakai órákban katonailag hatástalan támadásokat intézett Németország nyugati vidéke és a birodalmi főváros ellen. Eközben súlyos veszteségeket szenvedett. Éjszakai vadászgépek és a légelhárító tüzés az eddigi jelentőseket szerint lelőtt 25 ellenséges repülőgépet, főleg négymotoros bombázókat, azonkívül nappal a megszállt nyugati vidék tengerpartja felett négy, az Északi-tenger vidékén pedig 3 további angol repülőgépet semmisítettünk meg.

lokban és ugyanazt a felfogást vallja a megoldásokban is, amelyekkel a nemzeti közösség e célok megvalósítására törekszik. Mindennél fontosabb érdeke az országban az, hogy a tulok egyesület és szervezet működésével szétforgácsolt társadalmi erők között olyan összetett teremtés, amely lehetővé teszi az együttműködést, amellyel magának az egyesületi életnek ütőképesebbé tételét.

— Ezt a célt szolgálja az az országos mozgalom, amely helyenként intézményes munkaközösséget akar kiépíteni az egyesületek között. Erre az egységes, összhangzatos társadalmi munkára a most kezdődő évben még fokozottabb szükség van, mint bármikor volt. Magam is azt

vallom, mint a közéletnek és a világeseményeknek sok külföldi és belföldi figyelemre méltó, hogy az 1943. esztendő döntő lesz. A döntés azoknak a nemzeteknek a kezébe adja a győzelem pálmáját, amelyek igaz ügyük védelmében az egyéni és közösségi erőnyek nagyobb birtokállományát tudják felfrissen tartani.

— Ezért vagyok bizonyos abban, hogy a mi ügyünk körül ki győztesen ebből az óriási küzdelemből, amely hosszú évszázadokra határozza meg az emberiségnek és benne az egyes nemzeteknek sorsát. Meggyőződésem, hogy a most következő év a további előremenésnek, fejlődésnek, gyarapodásnak esztendeje lesz a nemzet számára. Ez nem azt jelenti, mintha ebben az évben kevesebb gondunk, kevesebb nélkülözésünk lenne, ellenkezőleg, bizonyára várunk ráink a mainál is súlyosabb megpróbáltatások. De ha a ráinkváró nehézségekkel párhuzamosan növekedik erkölcsi ellenálló erőnk is, akkor az előremenés és a fejlődés ütemét semmiképpen nem tudják fékezni. Annál kevésbé, mert a belső el-

Fellordulás Északafrikában

RÓMA, január 19. (TP.) A katonai hatóságok az a kísérletet, hogy az arabokat megnyerjék a katonai szolgálatra, csaknem teljesen eredménytelenek maradtak, úgyhogy az arabok meg vannak győződve róla, hogy csupán a zsidók előnyére kellene dolgozniok. Casablanca bombázása után mindenki menekülni igyekezett a városból. Az autók egy félrehelyezték, amely egyébként 25 frankba szokott kerülni, 500 franknál alább nem lehetett

ERDÉLY MOZGÓ-ban

közkezeletre meghosszabbítva:

Üzenet a Volga-partról

Következő műsor:

Ismeretlen ellenfél

lenálló erő fokozásának minden feltételével rendelkezünk, közösségünk felelősségtudattól áthatott állandóságával a magyarázati alátalazó tényezőinek hivatásérzetével és népként töretlen erkölcsi erejével.

Antal István miniszter beszédét igen gyakran szakította meg a tetszésnyilvánítás, s beszéde végeztével meleg ünneplésben részesítették.

A honvédevezérkar főnökének intézkedése a szabadságolt katonák visszatéréséről

A honvédevezérkar főnöke közli:

A szabadságos vonaton előállt torlódás levezetése érdekében a második hadsereg alakulataitól szabadságon levő honvéd egyének (tiszt, legénység) visszaszállítása január 18-tól 24-ig szünetel. Ezért akiknek szabadsága január 17-én jár le, azoknak a szabadságát 7—7 nappal meghosszabbítottam. E szabadsághosszabbítás vonatkozik azokra a második hadseregbeli honvédekre is, akiknek szabadsága január 17-én jár le, de hely hiányában elindulni nem tudtak, hanem a budapesti rendészeti és katonagondozó állomásparancsnokságtól január 18-ra és a következő napokra kaptak helyjegyet. Ezek elszállítása előreláthatólag január 25-én kezdődik. Nehogy azonban újból is torlódás következzen be, a második hadseregtől szabadságon levő honvéd egyének gondosan figyeljék a következő napokon a rádió 7 órai, 14 óra 30 perces és 18 óra 50 perces híreit, mert abban esetenként közöljük, hogy mely napra szóló helyjeggyel

rendelkezők, valamint az eredeti szabadság lejáratát napjait figyelembe véve, kik lesznek naponként Budapestre és a közbeeső állomásokra a hadsereghez elszállítva. Akiknek szabadsága valamilyen szolgálati ügy elintézésével kapcsolatos, azokra a szabadsághosszabbítás nem vonatkozik, azok szolgálati megbízatásuk szerint járjanak el. A rádióközleményben foglaltaknak mindenki pontosan tegyen eleget. A keleti és a nyugati megszállt csoporttól szabadságon levő azon honvéd egyének (tiszt és legénység), akiknek helyjegyet a budapesti rendészeti és katonagondozó állomásparancsnokság január 18-tól 24-ig terjedő napokra már kiadta, kötelesek elutazás végett január 18 vagy január 19-én az említett parancsnokságnál jelentkezni. A többi keleti és nyugati megszállt csoportba tartozó szabadságos, akiknek helyjegye nincs, aznap jelentkeznek elutazásra, amikor a szabadság lejáratát után rendszeren indulnia kell. (MTI.)

A finn parlament elnöke fogadta a magyar sajtó képviselőit

BUDAPEST, január 19. Linkomies Edwin dr., a finn parlament Magyarországon tartózkodó alelnöke, a Dunapalota Szálló különtermében hétfőn délután fogadta a magyar sajtó képviselőit. A sajtófogadáson megjelent Walter Emil követségi tanácsos, a Külügyminisztérium sajtóosztályának helyettes vezetője, Zimmer Ferenc kormányfőtanácsos, az Országos Magyar Sajtó Kamara újságírói főosztályának elnöke, továbbá a budapesti napilapok igen sok képviselője. A finn-magyar barátság jegyében lezajlott sajtófogadáson Linkomies Edwin dr. hosszasan és szívélyesen elbeszélgetett a magyar sajtó munkatársaival és tájékoztatta őket az északi testvérvén időszerű bel- és külpolitikái, valamint katonai és gazdasági kérdéseiről. (MTI.)

100 mázsa borókat

megvételre keresünk.
BARTHA kft.
IV. Váci-utca 37. szám.

VILLAMHIRDETÉSEK

MAGASAN juralmazom azt, ki két szoba, konyhás lakáshoz juttat. Telefon 24—47. F

KERESEK 2—3 szobás, komfortos házat. Cimeket „Ármejelöléssel” kiadókba kérek. 151

HONVÉD-utca végén eladó körülbelül ezer négyzetméteres saroktelek. Telefon 10—46. F

HAZASPÁRNAK, vagy úri hölgnak elegáns apartornak szoba, fürdőszobahasználatlall kiadó. Döbrentei-utca 2. szám. 11 ajtó. 154

KIADÓ azonnalra csinosan butorozott nem különbejáratú kétszobás kőfogastalanul tiszta szoba, fürdőszoba mellett. Széchenyi-tér 1. I. 6. F

KÉT szobából álló ház eladó. Alig használt háló és konvhabutor eladó. Csillaghegy-ut 38., nagydílmás. 0185

LEVÉLPAPIROK, egyszerűtől a legválasztékosabb kivitelig, legolcsóbban az „ELLENZÉK” könyvesboltjában, Kolozsvár.

ELLENZÉK politikai napilap

Felelős szerkesztő:

ZATHURECZKY GYULA

Felelős kiadó:

VITA SÁNDOR